

Mål och budget 2022 samt Planeringsramar 2023-2025 för Kommunfullmäktige

*Kommunfullmäktige
september månad 2021*

Inledning

Knivsta kommun går igenom en mandatperiod med tuffa ekonomiska utmaningar. Ekonomin är satt under hård press där driftskostnad kopplat till tidigare investeringsbeslut, övertro på exploateringsvinster och oförmåga hos majoriteten att hålla nere kostnader nu måste hanteras. Hur rådande pandemi exakt kommer att påverka Knivsta kommun vet vi ännu inte. Det vi vet är dock att dess påverkan troligen kommer innebära ytterligare ansträngd kommunal ekonomi.

Samhället och dess invånare ställer höga krav på leverans av välfärdstjänster. Det är kommunen och kommunens politiker och tjänstemän som har till ansvar att dessa förväntningar uppfylls genom tydlighet i vad som kan förväntas och hög och jämn leverans.

Inflyttningen till Knivsta ökar behovet av, och trycket på, god välfärd men kommer att behöva genomföras med mindre resurser per invånare.

Knivsta som hållbarhetskommun måste aktivt ta sig an de globala och nationella utmaningar som bland annat påverkar miljö och klimat.

Liberalerna i Knivsta strävar efter ett gott samarbete, över blockgränser om nödvändigt, med pragmatiska företrädare. De prioriterade huvudområden vi arbetar med är:

- Långsiktig balans i den kommunala ekonomin där vi gör oss mindre beroende av exploateringsvinster.
- Förändringsarbete där organisation och arbetssätt utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster av god kvalitet och där kvaliteten inom utbildning/barnomsorg, vård och omsorg är högst prioriterat.
- Hållbarhet i alla tre aspekter prioriteras med målsättningar och utgångspunkt i Agenda 2030.
- Att återigen sänka, den av majoriteten höjda, kommunala skattesatsen är prioriterat.

Innehållsförteckning

Beslut.....	5
Styr- och ledningsprocess i Knivsta kommun	6
Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2019 - 2022.....	8
Politisk organisation	9
Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län	10
Ekonomisk utblick.....	15
Internationell konjunktur	15
Svensk konjunktur.....	15
Kommunernas ekonomi	16
Demografisk utveckling	18
Vision 2025 – Knivsta	19
Kommunfullmäktiges mål	20
KF-uppdrag	21
Knivstas ekonomiska förutsättningar	22
Driftsbudget nämnder	23
Finansförvaltning	24
Kommunstyrelsen	26
Samhällsutvecklingsnämnden	27
Valnämnden	28
Överförmyndarnämnden	28
Kommunrevisionen	29
Socialnämnden	29
Utbildningsnämnden.....	32
Bygg och miljönämnden	34
Ekonomistyrningsprinciper.....	35
Bilaga 1 Investeringsplan.....	39
Bilaga 2 Befolkningsprognos	42
Bilaga 3 Interna tjänster gemensamma förvaltningen	43
Bilaga 4 Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB	44
Bilaga 5 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB.....	46

Bilaga 6 Ägardirektiv – Alsike Fastighets AB	49
Bilaga 7 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB.....	51
Bilaga 8 Ägardirektiv - Gredelinen KB.....	53
Bilaga 9 Kommunfullmäktiges program för utförare	55
Bilaga 10 Uppföljningsplan	58

Beslut

Mål och budget 2022 med planeringsramar 2023-2025 daterad 20 augusti 2021 fastställs med följande innehåll:

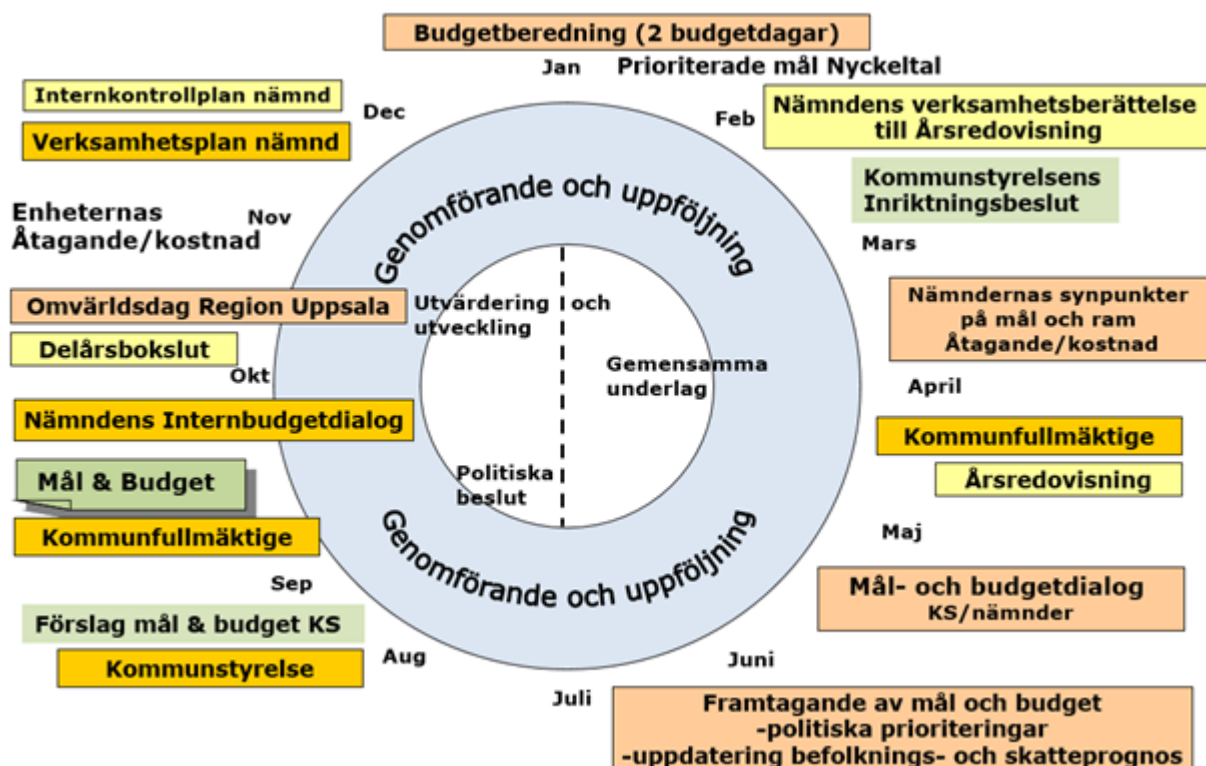
- Kommunövergripande mål med tillhörande fokusområden och direktiv.
- Resultat- och balansräkning, med ett budgeterat resultat 2022 på 25,0 miljoner kronor.
- Driftbudget och investeringsplan för kommunstyrelsen och nämnderna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt nyupplåna vid behov upp till 100 miljoner kronor under 2022.
- Borgensavgiften är år 2022 0,30 procent för Kommunfastigheter i Knivsta AB, Knivstabostäder AB, Alsike Fastighets AB. Knivstavatten AB är borgensavgiften 0,20 procent.
- Ägardirektiv för följande bolag: Knivsta Kommunhus AB, Kommunfastigheter i Knivsta AB, Alsike Fastighets AB, Knivstabostäder AB, samt Gredelinen KB
- Skattesatsen för 2022 är 20,91 procent.

Styr- och ledningsprocess i Knivsta kommun

Inledning

Beslut om mål och budget fattats i september enligt den reviderade tidplanen för framtagande av mål och budget 2022. Syftet med ett beslut under hösten är att möjliggöra en bredare och djupare förankringsprocess under våren/sommaren samt att använda de senaste skatteprognoserna för ökad träffsäkerhet i skatteintäkter i en osäker omvärld.

Nedanstående figur åskådliggör tidplan för styr- och ledningsprocessen i kommunen.

Resursfördelningen från kommunfullmäktige till nämnder sker i form av ersättning, kommunbidrag. Mål och uppdrag är baserade på ekonomiskt utrymme, demografisk utveckling och prioriteringar. Om förändringar i omvärlden påkallar behov av ändring av budget finns möjlighet att göra revideringar av mål och budget.

Dialog, delaktighet och helhetssyn utgör grundpelarna för det övergripande arbetet med styrningen. Dialogen är nödvändig för att skapa en gemensam bild av nuläge och framtida önskat läge, delaktigheten för att åstadkomma förankring i alla led och helhetssynen för att alla nämnder och bolag i sin verksamhetsplanering även ska ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling utöver den egna verksamhetens behov och intressen.

Ovanstående bild illustrerar att under första halvåret ligger gemensamma underlag till grund för planering och politiska beslut. Det andra halvåret medger möjlighet till fördjupad utveckling och utvärdering i syfte att påverka kommande års process.

Budgetprocessen startade i oktober 2020 med en digital omvärldsdag tillsammans med Region Uppsala och länets kommuner, därefter tog kommunens egen budgetprocess vid med start årsskiftet 20/21.

Budgetdagen har verksamhetsfokus med koppling till frågeställningar som; vad är nuläget? (resultat), vilka är utmaningarna (trender, volymförändringar, lagstiftning)? Den andra dagen har fokus på nyckeltal, statistik och ekonomiska förutsättningar. Detta tillsammans ska ge politiken uppslag och bidra till politikens arbete med kommunfullmäktiges mål och uppdrag, ägardirektiv till bolagen, samt möjliggöra en god prioritering av kommunens skatteintäkter.

Kommunstyrelsen tog ett inriktningsbeslut om ekonomiska ramar för den fortsatta dialogen i februari 2021, där uppdrogs till förvaltningen tillsammans med nämnderna att lämna ett yttrande på inriktningsbeslutet. De ekonomiska förutsättningarna i inriktningsbeslutet präglas av stor osäkerhet på grund av pandemin men även en tydlig riktning att verka för återställande av skattesatsen.

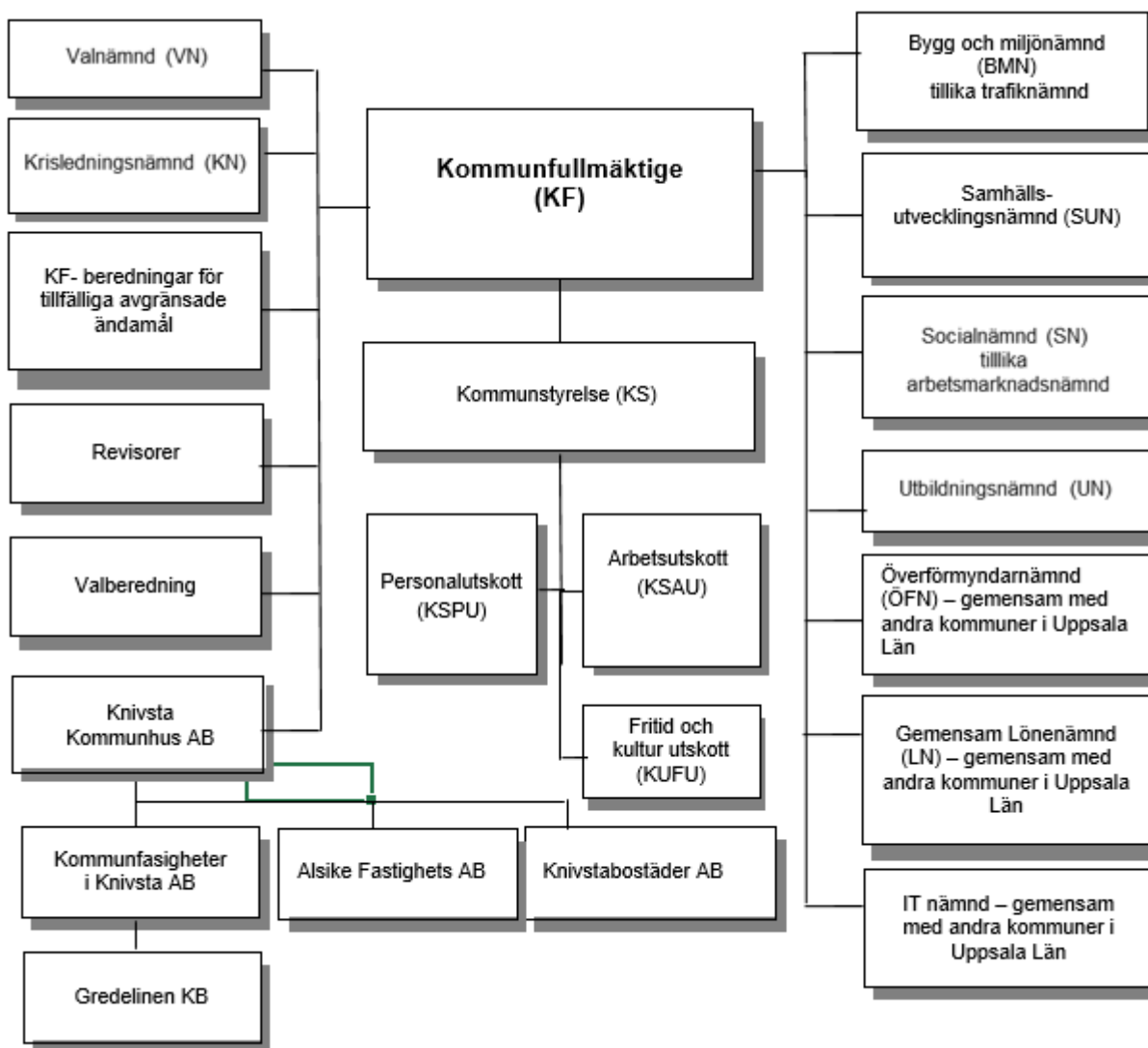
I maj månad genomfördes en dialog mellan kommunstyrelse och nämnder, där respektive nämndsordförande och förvaltningschef presenterade och fördjupade sig i de utmaningar som beskrivs i synpunkter och konsekvensbeskrivningar för kommunstyrelsen.

Detta har sedan blivit underlag till politiska prioriteringar i det skarpa mål och budgetförslaget. Mål och budget 2022 beslutas av kommunfullmäktige i september 2021.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2019 - 2022

Parti		Antal mandat
	Moderata Samlingspartiet	5
	Socialdemokraterna	5
	Knivsta.nu	5
	Kristdemokraterna	4
	Sverigedemokraterna	4
	Centerpartiet	3
	Liberalerna	2
	Miljöpartiet	2
	Vänsterpartiet	1

Politisk organisation

Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län

Agenda 2030

Agenda 2030 är en internationell agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Under agendan finns 17 olika mål med delmål för en hållbar framtid. Sverige har som mål att vara ledande i genomförandet av agendan. Knivsta kommun ska tillhöra de kommuner som tar ansvar för det genomförandet.

Kommunstyrelsen har beslutat att Agenda 2030 ska vara grunden i kommunens styr- och ledningssystem och att kommunens hållbarhetsarbete ska samlas och organiseras under Agenda 2030. Att involvera näringsliv och civilsamhälle i arbetet med Agendan är även det beslutat av kommunstyrelsen.

Kommunens invånare, medarbetare och politiker ska kontinuerligt ges information och utbildning i Agenda 2030, för att stärka förståelse och bidra till en god utveckling av de globala målen.

Förvaltningens styrsystem Stratsys kommer vara stödjande i att följa upp detta arbete och alla nämnder kommer genom sina verksamhetsplaner att styra och utvärdera arbetet med Agenda 2030 genom bland annat kommunfullmäktige mål.

Medborgardialoger

På kommunfullmäktiges sammanträde i juni 2021 beslutades enhälligt att anta ”Policy för medborgardialog”. Policyn beskriver vad Knivsta kommun lovar medborgare när det gäller inflytande och påverkan. Intresset i landet för Knivstas modell med medborgardialog är så stort att SKR:s nationella nätverk för medborgardialoger bett om en presentation på nätverksmötena i september 2021.

Ungdomsappen – Ung i Knivsta utvecklas ständigt i dialog med olika unga medborgare och intresset för appen ökar bland Knivstas ungdomar och hos kommunens skolor. Knivstaborna är också duktiga på att använda ”Knivstaförslaget” för att komma med intressanta förslag till att förbättra kommunen för unga som äldre medborgare.

Parallellt med nämnda former av dialoger med Knivstas medborgare har synpunkter på kommande nybyggnation via samråd och granskningar förbättrat förslag till nya bostäder, parker och verksamhetslokaler. Svaren visar på ett stort engagemang att skapa trivsamma miljöer för boende och samvaro. På grund av den pågående pandemin har de planerade fysiska träffarna skjutits på framtiden.

Vi vet att det i Knivsta finns mycket kompetens bland våra medborgare som genom deltagande i olika dialogformer bidrar till bättre beslut i flera av de viktiga frågor vi har framför oss. Därför kommer vi fortsätta med dialogformer som fysiska möten, digitala enkäter eller medborgarråd, beroende på frågans art. Då det ständigt flyttar in nya medborgare i kommunen kommer vi satsa mer på att kontinuerligt informera om de olika dialogformerna, för att ge fler möjlighet att bidra till bättre beslut om Knivstas framtid.

En föränderlig omvärld

Utvecklingen i världen kan beskrivas som genuint osäker och ger upphov till ett antal globala samhällsutmaningar. De är utgångspunkt för FN:s hållbarhetsmål, EU:s strategier och den nationella politiken, där demografisk utveckling, globalisering, klimat, miljö och energi samt social sammanhållning särskilt lyfts fram. Alla människor, företag, stater och regioner påverkas av dessa samhällsutmaningar och har ett ansvar att hantera dem. Det globala hänger ihop med det lokala. I detta avsnitt beskrivs de globala utmaningarna kortfattat, tillsammans med några centrala frågor som den regionala utvecklingsstrategin behöver hantera. Därefter sammanfattas regionens nuläge, dess styrkor och svagheter, vilket landar i tre övergripande utmaningar för vårt län.

Världen knyts samman och allt hänger ihop

Den starkaste utvecklingskraften sedan andra världskriget kommer ur den snabba globalisering som inneburit ett paradigmskifte i hur människor rör sig, företag agerar och samhällen fungerar. Globaliseringen drivs av en snabb teknikutveckling, i synnerhet av framväxten av internet, och sammanlänkade ekonomier. Världens befolkning växer från 7,4 miljarder till omkring 10 miljarder år 2050. På många sätt har världen aldrig haft det bättre. En miljard människor har lyfts ur fattigdom under de två senaste decennierna och den ekonomiska utvecklingen har stärkts.

Städerna växer

En trend som stärks av globaliseringen är urbaniseringen – att människor bor och arbetar i allt större städer. I början av 2010-talet bor hälften av alla människor i städer. År 2030 beräknas andelen öka till 70 procent. I städerna genereras mer än 80 procent av global BNP. Där finns ett brett utbud av arbetstillfällen och arbetskraft. Stadstillväxten erbjuder möjligheter att skapa smarta, hållbara samhällen och städer, med hållbara transportlösningar och energieffektiva byggnader, och införa ny teknik. Många städer lider dock av stora sociala problem, trängsel och miljöförstöring, som måste hanteras för att värna människor och natur.

Tekniken och digitaliseringen utvecklas snabbt

Digitaliseringen av samhället och teknikutveckling har förändrat tillvaron för människor och företag i hela världen på oerhört kort tid. Tekniken kommer att ta stora steg framåt och nya innovationer lär förändra vårt beteende och få dramatiska konsekvenser för staters, näringslivets och individens sammankoppling, produktivitet, effektivitet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

Digitalisering, smarta telefoner, nya betalningslösningar och innovation stödjer framväxten av nya, revolutionerande affärsmodeller. Ett synligt resultat är en ökad konkurrens, liksom en lokal och global delningsekonomi som gör underutnyttjade resurser tillgängliga för fler.

Klimatet förändras och miljön hotas

Den snabba globaliseringen, växande ekonomier och ökat välstånd sedan 1950-talet har fått och kommer att få stora konsekvenser på jordens klimat och ekosystem. Bara några graders högre medeltemperatur medför allvarliga konsekvenser för kommande generationers livsförutsättningar. Oförutsedda effekter uppstår, som riskerar att tippa över utvecklingen i en oönskad riktning, bortom människans kontroll. Det krävs en smart och innovationsdriven utveckling som genererar ekonomiskt värde, mänskligt välbefinnande och anpassning till de ramar planeten och miljön sätter. Den svenska ambitionen är att vara internationellt ledande i arbetet med att nå en hållbar utveckling och bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer, som visar vägen till hur minskade utsläpp kan kombineras med ekonomisk tillväxt, jobb och välstånd.

Konflikterna och de sociala spänningarna ökar

Historiskt sett pågår få väpnade konflikter i världen, även om antalet har ökat något under senare år. Flera av konflikterna får konsekvenser långt utanför de direkt berörda länderna. En ökad efterfrågan och konkurrens om sinande naturresurser, vatten och livsmedel väntas ge upphov till fler konflikter. De flyktingströmmar som uppstått under senare tid är sannolikt bara början på en större folkvandring som kan komma att pågå i många år framåt. Nationellt riskerar missnöje, orättvisor och utanförskap skapa sociala spänningar som kan följas av främlingsrädsla och minskad tillit i samhället.

Befolkningen växer och andelen äldre ökar

Förändringar i befolkningens sammansättning har stor betydelse för de offentliga välfärdssystemen. Enligt SCB senaste befolkningsprognos kommer Sveriges befolkning uppgå till 12,6 miljoner invånare år 2070, en ökning med 2,5 miljoner invånare.

Utifrån senare årens befolkningsökning bedöms Uppsala län passera 500 000 invånare omkring år 2060. Under kommande decennier har Sverige stora demografiska utmaningar, med minskande arbetskraft och vikande skatteunderlag. Den högre livslängden innebär att andelen äldre ökar snabbt, vilket på sikt ökar kostnaderna för vård och omsorg, även om äldre människor kommer att vara friska längre än gårdagens.

Den globala konkurrensen ökar och den ekonomiska geografin förändras

Konkurrensen mellan länder, regioner och företag hårdnar, samtidigt som behovet av samarbete ökar. De mest framgångsrika platserna i denna nya ekonomiska geografi lyckas locka till sig investerare, besökare och invånare med de bästa förutsättningarna för hållbar ekonomisk utveckling och jobbskapande. All utveckling är global och lokal, allt hänger ihop lokalt. Administrativa gränser luckras upp och människor och företag verkar i allt större arbetsmarknadsregioner, vilket i sin tur genererar högre ekonomisk tillväxt och sysselsättning än i mindre regioner.

En framgångsrik region med potential

De senaste åren kan Uppsala län uppvisa en, i jämförelse med andra svenska regioner, stark utveckling. Flera indikatorer pekar på att länet är attraktivt för både företag och individer att bo och verka i. Länet har en stark sysselsättnings- och befolkningsutveckling, vilket tillsammans med ett positivt födelsetal gör området till det snabbast växande i landet vid sidan av Stockholm. Länet har bland landets lägsta arbetslöshet, även om den skiftar mycket mellan kommuner och mellan olika grupper, där utlandsfödda, funktionsnedsatta och ungdomar som hoppar av gymnasieskolan har mycket svårt att komma in på arbetsmarknaden. Länets samlade förmåga till förnyelse och innovation ligger enligt flera mätningar i toppskiktet för riket. Näringslivet har en god internationell konkurrenskraft, med en väl utvecklad basindustri och framstående framtidsbranscher som biomedicinsk teknik, teknik, gröna näringar, energiteknik och avancerade material – från pulverstål till nano-partiklar. Besöksnäringen ökar i omsättning, liksom servicesektorn, och många nya bolag växer fram. Detta, tillsammans med ett starkt regionalt företags- och innovationsstöd, en diversifierad arbetsmarknad och närhet till ett antal statliga myndigheter, har bidragit till att regionen klarar konjunktursvängningar bättre än flera andra svenska regioner.

Länet ingår i Stockholm–Mälarenregionen – en av Europas snabbast växande – och har en stark tradition av kunskap, kultur och kompetens. Inte minst tack vare Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet, där forskning, utbildning och samverkan främjar kunskap, demokrati och samhällsutveckling. Det geografiska läget i Stockholm–Mälarenregionen, närheten till Arlanda och väl utbyggd kollektivtrafik ger god tillgänglighet inom och mellan regionerna. Länet präglas av närhet och består av åtta kommuner med stor landsbygd, attraktiva tätorter och Uppsala stad som geografiskt nav. Det finns en mångfald av natur- och kulturmiljöer, med kusten, Mälaren, Dalälven och livsmiljöer som attraherar fler invånare. Trots att Uppsala län kan uppvisa en stark historisk utveckling finns det områden som behöver utvecklas och stärkas. Det handlar exempelvis om att möta efterfrågan på bostäder, livsmedel och upplevelser, öka kapaciteten inom mjuk och hård infrastruktur samt koppla länet till den växande huvudstadsregionen. På det sociala området gäller det att minska arbetslösheten, förbättra folkhälsan och utjämna skillnaderna mellan olika grupper och mellan länets kommuner.

Tre utmaningar för Uppsala län

Genomgången av länets styrkor och svagheter, kombinerat med hot och möjligheter från omvärlden, kan summeras i tre övergripande utmaningar för Uppsala län.

- Att fortsätta växa och vara en tillgänglig region i ett större sammanhang, som erbjuder trygga och stimulerande livsmiljöer och bostäder efter behov, samt minskar miljöbelastningen.
- Att vara en hållbar och nyskapande region som ger förutsättningar för ett växande arbetsliv och värdeskapande företag i en världsledande miljö för innovation, kreativitet och kompetens.
- Att vara en öppen och attraktiv region som genom god ekonomisk bärkraft bidrar till att invånarna kan leva ett gott liv, med hög kompetens, god hälsa och delaktighet i samhälle och arbetsliv.

Ekonomisk utblick

Sveriges kommuner och regioner är beroende av omvärldens ekonomiska tillstånd eftersom Sveriges välstånd till stora delar bygger på internationell handel. När den ekonomiska aktiviteten förändras i omvärlden påverkar det sysselsättningen och därmed den skattebas som kommunerna beskattar.

Ekonomirapporten från Sveriges kommuner och Regioner (SKR) är en rapport som belyser dels omvärldsutmaningar men även inhemska och specifika för kommunsektorn. SKR har i den senaste rapporten ändrat fokus från hög osäkerhet till en återgång av tidigare års utmaningar, där färre ska försörja fler (resurserna blir mer knappa). Det vill säga andelen personen i arbetsför ålder minska medan andelen barn, unga och äldre ökar. Det är ur det perspektivet som kommunernas och Knivsta ekonomi påverkas nu och i framtiden.

En annan utmaning är när andelen sysselsatta i arbetsför ålder minskar så ökar konkurrensen om kompetens mellan privata och offentliga sektorer, men även mellan offentliga arbetsgivare. Fokus på digitala och förenklade processer samt arbetssätt är nyckeln till fortsatt god ekonomisk hushållning i kommunsektorn.

Internationell konjunktur

Pandemin påverkade den ekonomiska tillväxten negativt under 2020, för 2021 har det förbytts i en kraftig återhämtning. I Kina där covid19 först upptäcktes minskade den ekonomiska aktiviteten initialt men inte så kraftigt som flera bedömare varnade för. Detta medförde att Kina bidrog till att hålla igång den ekonomiska aktiviteten globalt under 2020, återhämtningen har fortsatt under början av 2021 vartefter fler länder öppnar upp ekonomin. I EU har pandemin haft en mycket negativ påverkan på ekonomiska aktiviteten under 2020 och viss återhämtning sker gradvis under 2021 och 2022.

BNP tillväxt internationellt SKR

	2018	2019	2020	2021	2022
USA	3,0	2,2	-3,5	5,9	4,0
Kina	6,6	6,0	2,2	7,3	5,5
EU	1,9	1,3	-6,8	4,2	4,1
Världen	3,6	2,8	-3,6	5,1	3,8

Svensk konjunktur

Liksom omvärlden så har svensk ekonomi påverkas av pandemin, men betydligt mindre än andra europeiska länder eftersom Sverige inte haft en total nedstängning av samhället. Nedgången i BNP under 2020 stannade på 2,8 procent, vilket var bättre än befarat. En nedgång var tydlig för både industrins export och hushållens konsumtion. Under 2020 var det den offentliga konsumtionen som bidrog till att hålla upp den inhemska efterfrågan något så när. Under senare delen av 2020 lyfte exportsektorn och dess återhämtning har fortsatt under första kvartalet 2021 och väntas bestå även under kommande år. Drivkraften bakom återhämtningen i exportsektorn är den globala ekonomins återhämtning. Hushållens sparande var rekordhögt under 2020 och väntas under 2021-2022 minska och bidra till stark konsumtionstillväxt.

Sysselsättningen väntas också öka något 2021 och kommande år, från historiskt snabb nedgång där arbetslösheten ökade till 8,6 % (från 7,1 %). Det stora lyftet i timmar sker i fler arbetare timmar per person som sker dels genom lägre sjukfrånvaro och dels genom färre personer som är korttidspermitterade. Personer i svag ställning på arbetsmarknaden (kort utbildning och utländsk bakgrund) som drabbats hårt under pandemin med långtidsarbetslöshet som följd kommer dock fortsatt ha svårt att hitta sysselsättning och håller ned sysselsättningsökningen. SKR's bedömning är att återgången till det normala kommer att vara en utdragen process för delar av näringsliv och arbetsmarknad. Andelen arbetslösa sjunker till cirka 8,2 procent 2022 och minskar successivt.

KPIF-prognosen för 2021 pekar mot en tillfälligtvis förhöjd inflation, betydligt högre än senaste åren. SKR räknar med att inflationen faller tillbaka helåret 2022, samt att KPIF ökar långsammare än Riksbankens mål om 2 procent inflation. Detta antas möjliggöra för Riksbanken att börja höja reporäntan från år 2023. Givet denna utveckling kan det antas få en påverkan på den svenska kronan (kronförstärkning) mot valutor som dollar och euro..

Nyckeltal för den svenska ekonomin SKR

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP*	1,4	-2,8	3,3	3,4	1,6	2,0
Hushållens konsumtion	1,2	-4,7	3,3	5,0	2,6	2,3
Relativ arbetslöshet	7,1	8,6	8,8	8,2	7,8	7,5
Timlön, nationalräkenskaperna	3,8	5,0	1,5	2,1	2,3	2,4
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,6	2,1	2,6	2,2	2,3	2,4
Konsumentpris, KPIF	1,7	0,5	1,8	1,4	1,8	2,0
Konsumentpris, KPI	1,8	0,5	1,6	1,5	1,8	2,0

*) Kalenderkorrigerad utveckling

Kommunernas ekonomi

Kommunsektorns resultat uppgick till 55 miljarder under 2020 trots extrem belastning på omsorgsverksamheter, ökade statsbidrag och ersättningar för pandemirelaterade kostnader bidrar men framförallt har den totala kostnadsnivån ökat ytterst måttligt och till och med lägre än 2019 års utfall i fasta priser vilket beror på stängda verksamheter under pandemin men även minskad efterfrågan av framför allt omsorg. För kommunerna är det samlade resultatet 35 miljarder eller 5,7 % av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Endast 16 kommuner redovisar negativt resultat (året innan var det drygt 70 kommuner), medan 244 kommuner redovisar resultat över 2 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Även 2021 beräknas resultatet i kommuner och regioner bli relativt starkt, SKR räknar med ett resultat på 24 miljarder kronor till följd av återhämtningen i ekonomin och att de generella statsbidragen även 2021 ligger kvar på en relativt hög nivå. Bedömningen är dock omgärdad av en stor osäkerhet som är beroende av pandemins utveckling. Resultaten 2022-2023 bedöms dock försvagas successivt, år 2024 bedöms kommunerna behöva antingen ett tillskott eller vidta kostnadsbesparande åtgärder på 8 miljarder kronor för att uppnå ett resultat på 2 procent.

Många utmaningar väntar kommuner när pandemin klingar av. Det handlar om bland annat om en eventuell omsorgsskuld, skolverksamhet och studieresultat som prövats under pandemin etc. På sikt faller nivån på statsbidragen tillbaka och den ekonomiska utmaning som noterats under många år blir åter aktualiserad. Att ekonomin för närvarande är stark i kommunerna är en följd av de stora tillfälliga tillskotten och den unika situationen. Det finns därför inget utrymme för kommuner att låsa fast sig på en kostnadsnivå som ligger för högt när statsbidragen minskar. Det är nu snarare ett tillfälle att genomföra åtgärder och satsningar som effektiviserar verksamheterna och håller tillbaka kostnadsökningarna på sikt. De kortsiktiga statsbidrag riskerar dessutom att driva upp förväntningarna på verksamheterna i välfärden på en nivå som inte är långsiktigt hållbar.

Trots denna oro och utmaningar visar skatteunderlaget en god utveckling (skatteunderlaget är det underlag som beskattas). SKR spår en ökning med 4,2 % för år 2022 och åren efter 3,3 % respektive 3,1 % i senaste prognos. Realt är det en god ökning 2022 med 2,1 procent men redan år 2024 är den reala ökningen endast 0,3 procent. Med den reala ökningen menas ökningstakt korrigerat för inflation.

Skatteunderlaget påverkas främst av sysselsättning (mätt i timmar), förändring i timlöner och pensioner. Den senaste prognosen från SKR är förbättrad eftersom bedömningen är att svenska ekonomin genomgår en snabbare återhämtning än vad tidigare bedömningar har visat. SKR prognos är också mer positiv än regeringen och ESV prognos över skatteunderlagstillväxten.

Olika skatteunderlagsprognoser

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SKR, maj	2,8	2,2	3,2	4,2	3,3	3,1
Regering, apr		2,0	3,2	3,6	3,4	3,0
ESV, mars		2,0	2,6	3,6	3,4	3,5
SKR, maj Real ökning	1,3	1,7	0,8	2,1	1,2	0,3

Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas SKR senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2020–2024. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet.

För 2022 är det beräknade kostnadstrycket 2,1 procent vilket sett tillbaka senaste 5 åren är i det lägre intervallet, från 2024 är kostnadstrycket åter normaliserats. Utöver kostnadstrycket finns även en volym och kvalitetsökning att förhålla sig till, den beräknas uppgå till cirka 1 procent årligen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), SKR

	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader	2,1	2,2	2,2	1,9	3,1
Övrig förbrukning	0,8	2,1	1,7	2,0	2,1
Sammanvägd prisändring	1,7	2,1	2,1	2,0	2,8

Demografisk utveckling

Befolkningstillväxten påverkar i hög grad både kommunens intäkter i form av skatter och kommunalekonomisk utjämning och kostnader för den verksamhet som bedrivs. Det gäller både den nationella befolkningsutvecklingen och kommunens egen utveckling.

Intäkterna från skatter och utjämning bestäms bland annat av befolkningsutvecklingen i kommunen, men även av hur sammansättningen av rikets befolkning förändras. Intäkterna ökar vid befolkningstillväxt oberoende av invånarnas ålder och inkomst då skillnader till största delen justeras via inkomstutjämningen. Försörjningsbördan i Sverige ökar framöver då antalet äldre i förhållande till personer i arbetsför ålder ökar. Intäktsmässigt påverkas kommunen genom en omfördelning till kommuner med en hög andel äldre via kostnadsutjämningen. På kostnadssidan är det främst utvecklingen för de specifika åldersgrupper som kommunens olika verksamheter främst vänder sig till som påverkar.

Knivsta kommuns vision är att folkmängden ska ligga mellan 20 000 - 25 000 invånare år 2025. Enligt kommunens senaste befolkningsprognos (dec 2020), kommer visionens målsättning att uppnås och befolkningen beräknas ligga i mitten av intervallet, ca 21 900 personer år 2025.

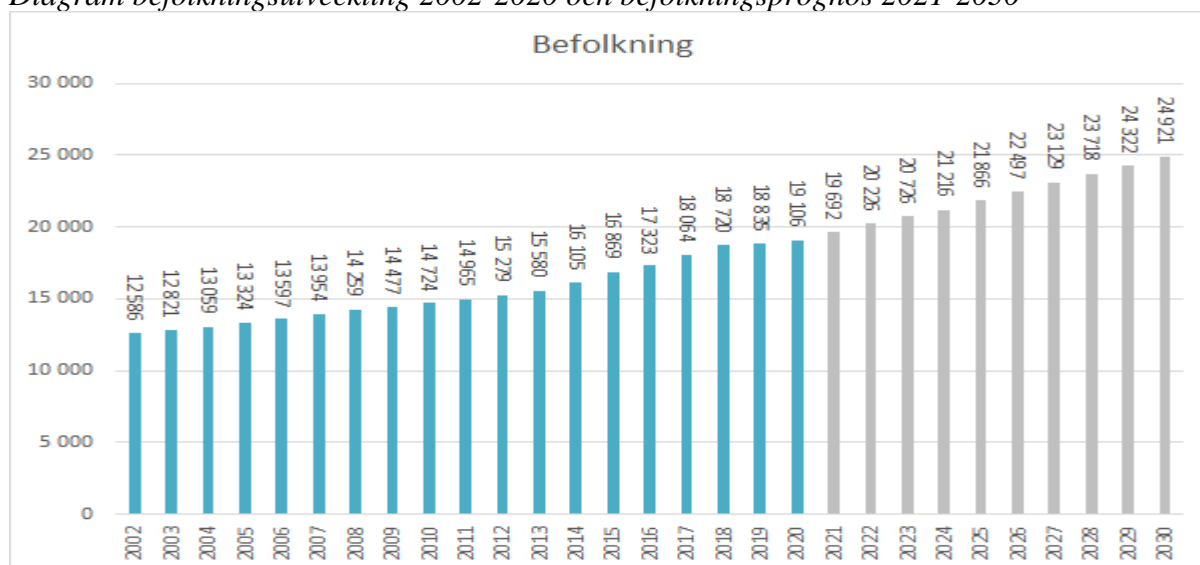
Befolkningstillväxten beräknas vara i genomsnitt 2,7 procent per år kommande år, vilket är en hög tillväxttakt i Kommun Sverige, men lägre än toppåren 2014-2018. Värt är att notera att under 2019 hade Knivsta den lägsta tillväxten sedan kommunstarten 2003 och även i framtiden kommer det vara fluktuationer mellan åren.

Befolkningsprognosen bygger på byggnationsplaner i kommunen samt historisk statistik över in- och utflyttningsmönster, födelsetal och dödsrisiker för kommunen och riket.

Befolkningsökningen i kommunen beror på inflyttningsnettot, men även genom ett positivt födelsenetto, det vill säga skillnaden mellan antal födda och antal döda. För att prognosen ska uppnås krävs att byggnationsplaner blir verklighet och det föreligger stor osäkerhet i denna typ av prognoser där ett bostadsprojekt får stor påverkan på utfallet. Även befolkningsstrukturen påverkas av typ av bostäder (lägenhet, radhus, småhus).

Diagrammet nedan visar kommunens befolkningsutveckling sedan kommunstarten samt befolkningsprognosen till och med 2030.

Diagram befolkningsutveckling 2002-2020 och befolkningsprognos 2021-2030

Vision 2025 – Knivsta

Den moderna och kunskapsintensiva småstaden med förankring i en aktiv och levande landsbygd – mitt i tillväxtregionen Stockholm-Uppsala – skapar attraktionskraft både för boende och företag och befäster Knivsta som en föregångskommun för det hållbara samhället.

Knivstas identitet

- En del av tillväxtregionen Stockholm-Uppsala
- En kommun öppen för förändringar
- En modern småstad och en levande landsbygd i samverkan
- En föregångskommun och mötesplats för ett hållbart samhälle
- En växande kommun med 20 000 – 25 000 invånare
- Ett näringsliv i utveckling med fler kunskapsintensiva företag
- En ökande andel av befolkningen arbetar i Knivsta

Fokusområden

Hållbar utveckling	Ekonomiskt	Ekologiskt	Socialt
Arbete	Utvecklad infrastruktur Bra kommunikationer Entreprenörskap Lokal energiproduktion	Energi och miljö Fler jobb i Knivsta	Landsbygd i utveckling Besöksnäring och närturism
Lärande	Hög kvalitet på skolans utbildning	Livslångt lärande	Lära ut och lära in
Livskvalitet	Delaktighet Aktivt föreningsliv Mångfald av boendeformer	Folkhälsa Fungerande kollektivtrafik Närodlad mat	Demokrati Livspussel Boendemiljö Fritid och kultur Valfrihet

Kommunfullmäktiges mål

Indikator	Knivsta 2019	Knivsta 2020	Riket	Mål 2022	Agenda 2030
Fasa ut beroendet av exploateringsvinster från driftsbudgeten.	44 MSEK	42,6 MSEK	Uppgift Saknas	35 MSEK	
Minskning av den kommunala låneskulden per invånare	94 645 SEK	93 092	56 568 SEK	85 000 SEK	
Minskning av den kommunala skattesatsen till riksgenomsnittet	21,61	21,51	20,72	20,91	
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	1,6	3,3 %	5,8%	2,0	
Sjukfrånvaro Kommunalt anställda totalt	6,9 %	8,1%	6,7%	6,0 %	
Gymnasieelever med examen inom 4 år hemkommun andel	75,4 %	78,8%	70,4 %	80 %	
Inskrivna barn/årsarbetare i förskolan	5,4	5,3	5,2	5,0	
Barn och ungdomars psykiska hälsa, Liv och hälsa	66 %	Uppgift saknas	67% (Region)	72%	
Omsorgspersonalen på vardagar på boende med särskild service för äldre med adekvat utbildning	70 %	Uppgift saknas	80 %	80 %	
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	17	15	15	8	
Skyddad natur totalt, andel (%)	4,2 %	4,2%	6,9 %	5,0 %	
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	7,7 %	7,7%	15,1 %	25,0 %	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) Totalt NKI	70	72	74	75	

KF-uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och nämnder

Uppdrag	Målbild	Styrelse / nämnd
Effektiviseringsprogram – framtagande av åtgärder för en långsiktig ekonomi i balans	Förändringsarbete där organisation och arbetssätt utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster av god kvalitet och där kvaliteten inom utbildning/barnomsorg, vård och omsorg är högst prioriterat.	Kommunstyrelsen och nämnder
Förändringsarbete – organisation och arbetssätt ligger i fokus liksom att integrera målen från Agenda 2030 i beslut och arbete	Knivsta kommun ska arbeta för att uppnå målen i Agenda 2030. Förändringsarbetet ska leda till effektivare arbetsprocesser och ökat användande av ny teknik.	Kommunstyrelsen och nämnder
Lokaleffektivitet – framtagande av plan för ökad lokaleffektivitet inom alla verksamhetsområden	Ökad lokaleffektivitet ska leda till minskade lokalkostnader.	Kommunstyrelsen och nämnder
Fossilfri/koldioxidneutral kommun – minimerad plastanvändning och giftfri förskola	Giftfri förskola Koldioxidneutral kommunkoncern	Kommunstyrelse och nämnder
Modern energiteknik och kretsloppsanpassad teknik för VA-hantering, ska övervägas vid nybyggnation och planering av nya områden	Hållbar stadsplanering	Kommunstyrelse och nämnder
Plan för parkeringslösningar	Hållbar stadsplanering	Samhällsutvecklingsnämnden
Översyn av Kostnad hemtjänst och Särskilt boende 80+	Nå rikssnittet Förändringsarbete där organisation och arbetssätt utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster med hög kvalitet och trygghet.	Socialnämnd
Låga sjuktal hos kommunens anställda/ Sjuktalet hos kommunens anställda ska minska	Hållbar arbetsgivare Agenda 2030	Kommunstyrelse och nämnder
Låg personalomsättning/ Personalomsättningen ska minska	Hållbar arbetsgivare Agenda 2030	Kommunstyrelse och nämnder
Konsumtion av palmolja	Under 2022 reducera kommunens konsumtion av palmolja.	Kommunstyrelsen och nämnder
Hedersrelaterat våld och förtryck	Senast 2022-07-01 ska kommunen ha en handlingsplan	Kommunstyrelsen/Socialnämnd Utbildningsnämnd
Reviderad Grönstrukturplan	Kommunens grönstrukturplan ska uppdateras under 2022	Samhällsutvecklingsnämnden
Företagarvänlig kommun	Kommunövergripande arbetssätt i styrelser, nämnder och förvaltningar som bidrar till ett positivt företagsklimat.	Kommunstyrelsen nämnder samt styrelser.

Knivstas ekonomiska förutsättningar

Kommunallagen föreskriver i 8 kap 1§ att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Enligt flerårsplanen uppnås god ekonomisk hushållning under perioden.

I beräkningarna av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har kommunen använt Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos per maj 2021 med kommunens befolkningsprognos (framtagen december 2020). Fastighetsavgiften är enligt senaste prognos från SCB. I beräkningarna har även de nya statsbidragen för välfärdssatsningar gällande höjning av generella statsbidrag och riktade statsbidrag äldreomsorg inkluderats.

Skattesats

I budgeten har skattesatsen 20:91 procent använts för budgetår 2022. Det är en sänkning med 60 öre jämfört med föregående budgetår. Liberalerna ämnar sänka skattesatsen ytterligare 30 öre fram till 2025, vilket skulle resultera i en skattesats om 20:61.

Driftsbudget nämnder

Nämnderna tilldelas ett internt kommunbidrag som skall täcka verksamheternas nettokostnader. En verksamhet kan budgeteras på flera nämnder, exempelvis så återfinns kostnader för infrastruktur hos såväl samhällsutvecklingsnämnden som bygg- och miljönämnd, kostnader för vård och omsorg hos socialnämnden och samhällsutvecklingsnämnden.

Budgettilldelningen beräknas med hänsyn till volymförändringar och politiska prioriteringar. Nämnderna erhåller även en indexering av de ekonomiska ramarna som kompensation för pris- och löneutveckling. Nämndernas resultat budgeteras till 0 mnkr. Det totala kommunbidraget för 2022 uppgår till nära 1,3 miljard kronor, en ökning med 4 procent mot året innan.

	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunstyrelsen - verksamhetsnämnd	171 842	167 773	169 378	171 600	173 846
Samhällsutvecklingsnämnd	45 080	36 853	37 425	36 701	36 339
Socialnämnden	304 924	324 438	336 616	348 516	360 624
Utbildningsnämnden	687 497	727 070	751 970	778 405	809 927
Bygg- och miljönämnden	9 145	7 602	7 701	7 801	7 957
Övriga nämnder	2 244	3 374	2 304	2 934	2 381
Summa	1 220 732	1 267 110	1 305 394	1 345 957	1 391 074

Från mandatperiodens start är det stort fokus på förändringsarbete, både ekonomiskt, ekologiskt och socialt. I budgeten för 2022-2025 har medel omdisponerats efter politiska prioriteringar, den kan innebära både omfördelning, ökning eller minskning av resurser.

Indexeringen 2022 är differentierad men generellt 1,3 procent, variationen utgår från bland annat uppdrag och förväntad kostnadsutveckling. Indexeringen innebär i praktiken ett effektiviseringskrav på verksamheterna, vilka emotser en prisutveckling enligt SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) under planperioden, men motsvarar det krav på produktivitetsökning som SKR bedömer behöver ske för att kommunsektorn ska nå en ekonomi i balans.

Knivsta fortsätter att växa och många verksamheter har fått ökade resurser men får också ett större uppdrag till följd av den kraftiga befolkningstillväxten. För att uppnå ekonomi i balans kommer verksamheterna att behöva både förenkla och effektivisera/utveckla processer, samt pröva alla kostnaderna som inte direkt är förknippade med uppdraget. Ökad lokaleffektivitet (samordning/förtätning) kommer också vara aktuellt för att frigöra medel till verksamheten för kärnuppdraget.

De största investeringsutgifterna ligger under samhällsutvecklingsnämnden som ansvarar för exploatering och kommunens infrastruktur. Detaljerad investeringsplan återfinns i Bilaga 1.

	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Totalt 2022-2025
Kommunstyrelsen Fritid och kultur	575	1 050	575	400	2 600
Kommunstyrelsen Gemensam stödverksamhet	17 250	9 950	9 300	8 800	45 300
Samhällsutvecklingsnämnden	48 500	46 900	13 200	11 900	120 500
Samhällsutvecklingsnämnden - Infrastruktur exploatering	92 500	94 000	96 500	58 500	341 500

Bygg- och miljönämnden	500	1 000	1 500	4 000	7 000
Socialnämnden	1 100	1 100	1 100	1 100	4 400
Utbildningsnämnden	2 795	2 645	2 595	2 445	10 480
KS inköp av mark och fastigheter för exploatering	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Summa investeringar kommun	167420	160845	128970	91345	548580

Finansförvaltning

Alla nämnder erhåller kommunbidrag från en finansiell enhet, benämnd finansförvaltning. Ansvaret för finansförvaltningens räkenskaper vilar på Kommunstyrelsen. Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, bidrag, vissa riktade statsbidrag.

Exploateringsnettot är nettot av exploateringsintäkter och kostnader för verksamheten. Kostnaderna är normalt utgifter för markvärdet och utbyggnad av infrastruktur. Nettot som uppstår sker genom förädling av det kommunala markinnehavet genom just infrastruktur men även detaljplan etc. Under perioden 2022-2025 uppgår det totala nettot till 10 miljoner kronor, i genomsnitt 27,5 miljoner kronor. Som andel av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning utgör intäkten ca 2,2 procent och minskade för varje år.

För att på sikt helt fasa ut exploateringsintäkter från driftsbudgeten minskas dessa från 35 miljoner kronor till 20 miljoner kronor under perioden. Eventuellt överskott från exploatering bör istället gå till investering och/eller minskning av den kommunala låneskulden.

Finansnetto består av finansiella intäkter (utdelningar från kommunala bolag och borgensavgifter) och finansiella kostnader (räntekostnader lån).

Vidare bokförs ett internt personalomkostnadspålägg (PO) som en intäkt mot finansförvaltningen som ska bekosta arbetsgivaravgifter och pensioner, syftet med ett pålägg är att förenkla den ekonomiska planeringen för verksamheten, deklaration av arbetsgivaravgifter etc. hanteras centralt och motsvarar intäkten för PO.

Nämndernas kommunbidrag är naturligtvis den största kostnaden och motsvarar begreppet nettokostnad som används bland olika nyckeltal. Kostnader för volymreglering och finansiering av drift vid investering finns budgeterade centralt under finansförvaltningen, avsättning är 2,5 miljoner kronor per år. En avstämning mot faktiskt utfall görs i boksluten och regleras mot respektive nämnd (utbildningsnämnden, samhällsutvecklingsnämnden och socialnämnd). Om den planerade volymen blir lägre faktiskt utfall regleras det genom en återbetalning av kommunbidrag till finansförvaltningen.

Budgetposten kommunstyrelsen prioriterat avsåg medel för utveckling, förändring och oväntade kostnader som uppstår under året. Posten har i Liberalernas budget tagits bort då vi anser att en budget inte ska innehålla ospecificerade poster utan varje krona ska planeras.

Kommunstyrelsens skola 1:1 (datorer) avsåg medel för ökad datortäthet inom skolan. Beloppet har i liberalernas budget plockats bort och i stället lagts till Utbildningsnämnden då vi anser att det är upp till förvaltningen att avgöra hur resurserna skall fördelas.

Finansförvaltningen under kommunstyrelsen

	Budget 2021	Budget 2022	plan 2023	plan 2024	plan 2025
INTÄKTER					
Kommunalskatt*	1 059 481	1 092 221	1 130 133	1 182 671	1 250 598
Inkomstutjämning	28 431	54 447	75 769	82 339	82 170
Kostnadsutjämning	60 257	50 819	49 941	43 269	33 502
Regleringsavgift/strukturbidrag	41 431	45 338	31 952	27 868	22 427
Lss-utjämning	-35 101	-35 586	-36 599	-37 571	-38 467
SUMMA skatter, bidrag och kommunaleko.utjämning	1 154 499	1 207 239	1 251 195	1 298 577	1 350 229
Fastighetsavgift	36 141	37 200	37 200	37 200	37 200
Exploateringsnetto	44 000	35 000	30 000	25 000	20 000
Riktade statsbidrag (maxtaxa och äldreomsorg)	6 000	10 370	10 370	10 370	10 370
PO-pålägg (intern)	160 921	162 521	164 136	165 767	167 414
SUMMA exploatering och statsbidrag	210 921	207 891	204 506	201 137	197 784
KOSTNADER					
Kommunbidrag/nettokostnad	-1 220 732	-1 267 110	-1 305 394	-1 345 957	-1 391 074
KS medel för bokslutsreglering & medel vid investering	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Reservation nämnder aktiv personalpolitik åren efter	-1 525				
KS Prioriterat	-8 260	0	0	0	0
KS skola 1:1 (datorer)	-5 750	0	0	0	0
Arbetsgivaravgifter	-119 180	-120 372	-121 576	-122 792	-124 020
Årets intjänade individuella del	-25 086	-25 337	-25 590	-25 846	-26 104
Pensionsförsäkringsavgifter	-7 070	-7 141	-7 212	-7 284	-7 357
Övriga pensionskostnader	-505	-510	-515	-520	-525
Löneskatt	-8 080	-8 161	-8 243	-8 325	-8 408
Pensionsutbetalningar	-7 900	-7 500	-7 600	-7 700	-8 000
Övrigt					
SUMMA KOSTNADER	-1 406 588	-1 438 631	-1 478 630	-1 520 924	-1 567 988
FINANSIELLA intäkter & kostnader					
Internränta	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utdelning (KFAB; Kommuninvest)	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Externa finansiella intäkter	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100
Externa finansiella kostnader	-750	-750	-950	-1 150	-1 350
SUMMA FINANSNETTO	16 350	11 350	11 150	10 950	10 750
ÅRETS RESULTAT	11 323	25 049	25 421	26 940	27 975
1 % av skatter och bidrag	11 906	12 444	12 884	13 358	13 874
2% av skatter och bidrag	23 813	24 889	25 768	26 716	27 749
Över/underskott budget	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Skattesats	21:51	20:91	20:81	20:71	20:61

Kommunstyrelsen

Driftbudget

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den leder samt samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Ett annat ansvarsområde är att leda utvecklingen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter. Agenda 2030 är ledstjärnan i kommunens styr- och arbetsprocesser.

Under kommunstyrelsen finns kommunledningskontor, ekonomikontor, kultur- och fritidskontor och personalkontor som är styrelsens förvaltning och ska med helhetssyn driva de långsiktiga och strategiska framtidsfrågorna. Kontoret stödjer även övriga kontor och förtroendevalda med beslutsunderlag.

Räddningstjänsten är en del av kommunförbundet Attunda. Lönecentrum i Tierp är en lönenämnd i samarbete med Tierps och Älvkarleby kommun. IT-nämnden är ett samarbete med Hebys, Tierps, Älvkarlebys och Östhammars kommuner.

Kommunstyrelsen hanterar även de viktiga fritids- och kulturfrågorna samt verksamheten i Centrum för Idrott och Kultur, genom Kultur- och Fritidsutskottet. Verksamheterna är aktivitets- och föreningsbidrag, fritidsanläggningar, allmän kultur, bibliotek, kulturskolan och ungdomsverksamheten.

Andra verksamheter är näringslivs, folkhälsa och konsumentrådgivning. Från år 2022 sorterar även exploateringskontoret under kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är också personalutskott och digitaliseringsutskott.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunstyrelse					
KF, Nämnd- och styrelseverksamhet	5 420	4 941	5 005	5 070	5 136
Partistöd	310	322	229	229	229
Övrig politisk verksamhet	2 837	2 874	2 911	2 949	2 987
Räddningstjänst	15 505	15 707	15 911	16 118	16 328
Totalförsvar och samhällsskydd	399	754	764	774	784
Folkhälsa och hållbar utveckling	576	1 383	1 401	1 419	1 437
Näringsliv och marknadsföring	2 372	2 793	2 829	2 866	2 903
Exploatering - verksamhet		3 317	3 360	3 404	3 448
Konsumentrådgivning och energirådgivning	263	227	230	233	236
Budget & Skuldrådgivning	172	148	150	152	154
Allmän fritid	3 749	3 301	3 356	3 411	3 465
Idrotts- & fritidsanläggningar	47 116	45 342	47 931	48 554	49 185
Bibliotek	8 848	8 963	9 080	9 198	9 318
Allmän Kultur	1 453	1 310	1 327	1 344	1 361
Ungdomsverksamhet	3 898	3 949	4 000	4 052	4 105
Kulturskola	5 073	4 574	4 633	4 693	4 754
Kommunledningskontor	25 095	21 608	21 889	22 174	22 462
Innovationskontor		1 250	766	776	786
Ekonomikontor	11 316	10 202	10 335	10 469	10 605
HR-kontor	7 966	7 353	7 449	7 546	7 644
Lönecentrum (Knivsta, Tierp och Älvkarleby)	3 402	3 456	3 511	3 567	3 624
Fackliga kostnader	1 695	1 717	1 739	1 762	1 785
Lokalförsörjning	2 232	2 261	2 290	2 320	2 350
Kommunhus	3 165	3 046	1 086	1 100	1 114
IT-nämnd (Knivsta, Östhammar, Älvkarleby, Tierp & Heby)	18 626	16 975	17 196	17 420	17 646
Förändringsvägledning	1 250	0	0	0	0
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-1 149	0	0	0	0
Summa Kommunstyrelsen	171 589	167 773	169 378	171 600	173 846

Samhällsutvecklingsnämnden

Driftbudget

Samhällsutvecklingsnämnden har det övergripande ansvaret för all fysisk- och teknisk planering i kommunen. I uppdraget för nämnden ingår förutom översiktsplan att som ett led i stadsplaneringen ta fram handlingsplaner för tematiska områden som exempelvis trafik, blå- och grönplan, samt detaljplaner för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

En viktig del i Knivstas utveckling är att samtidigt som tätorterna växer hållbart så ska hela kommunen leva. Investeringar i framtida och befintlig mark och yta är en väsentlig del av Knivstas fortsatta utveckling och finansiering.

Park- och naturvård, gator och trafik, bostadsanpassning, avfallshantering samt detalj- och översiktsplanering är de verksamhetsområden som ingår i nämndens ansvar.

Kommunen ska växa varsamt med kvalitet för Knivstas invånare där koppling mellan stad, natur och landsbygd är tydlig.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Samhällsutvecklingsnämnd					
Nämndkostnader	1 581	1 425	1 444	1 463	1 482
Gator, vägar	26 142	23 700	24 109	24 522	24 972
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-3 066	-3 158	-3 253	-3 351	-3 452
Parker & Naturvård	6 597	6 046	6 201	6 357	6 539
Teknisk planering	2 821	2 543	2 576	2 609	2 643
Översiktsplan (planprogram)	1 060	956	968	981	994
Stadsbyggnad (detaljplaner)	638	575	582	590	598
Miljöutveckling	528	535	542	549	556
Bostadsanpassning	1 906	1 931	1 956	1 981	2 007
Exploatering - verksamhet*	4 870	0	0	0	0
Utvecklingsprogram Knivsta 2035	2 300	2 300	2 300	1 000	0
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-297	0	0	0	0
Summa Samhällsutvecklingsnämnd	45 080	36 853	37 425	36 701	36 339

Valnämnden

Valnämnden sköter kommunens uppgifter vid val och folkomröstningar. Allmänna val till riksdag, regioner och kommun sker under 2022 och EU-parlamentet 2024.

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Valnämnd	0	1 100	0	600	0

Överförmyndarnämnden

Nämndens uppdrag är att utöva tillsyn över vissa typer av ställföreträdarskap, förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Genom tillsynen kontrollerar nämnden hur förmyndare, gode män och förvaltare sköter sina uppdrag. Syftet är att förhindra att personer som inte själva kan ta tillvara sina rättigheter drabbas av ekonomiska och rättsliga följder. Kommunernas kostnad beräknas efter folkmängd. Nämnden är en gemensam överförmyndare för samtliga kommuner i Uppsala län, Uppsala, Knivsta, Enköping, Heby, Älvkarleby, Östhamma och Tierp.

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Överförmyndarverksamhet	1 354	1 372	1 390	1 408	1 436

Kommunrevisionen

Revisorerna är fullmäktiges organ för den demokratiska kontrollen i kommunen. De granskar varje år nämndernas och de kommunala bolagens ekonomi och verksamhet samt lämnar en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium bereder och fastställer den slutliga ekonomiska ramen och detaljbudgeten för kommunrevisionen i separat beslut. Budgeten nedan är en ekonomisk ram i avvaktan på Kommunfullmäktiges beredning och beslut i frågan.

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunrevisionen	890	902	914	926	945

Socialnämnden

Driftbudget

Nämnden ansvarar för äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ och familjeomsorg, arbetsmarknad och flyktingmottagande. Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva, liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Socialnämndens verksamheter har under pandemin varit utsatta för en extra belastning. All personal i verksamheterna har gjort ett fantastiskt arbete under coronapandemin med de förutsättningarna man haft.

Vi kan också dra lärdom av kunskap vi fått under pandemin ifrån hela riket. Liberalerna vill höja och ta tillvara kompetensen hos personalen, ytterligare förbättra arbetsvillkor, minska personalomsättning och sjuktal så att personalen stannar. Vi behöver ha en väl tilltagen bemanning samt minska antalet kontakter per brukare inom hemtjänsten ytterligare. När det gäller våra lokaler så kan inte heller förtäningen vara ett mål i sig, vi behöver också tänka på smittspridningen och trivsel för våra brukare när vi planerar.

Att våra årsrika skall kunna påverka sin vardag precis som alla andra är för oss liberaler en självklarhet. Därför vill vi utöka valfriheten även inom våra äldreboenden och på sikt införa LOV (Lagen om valfrihet) inom dessa.

Liberalerna vill ta vara på resurserna vi har i kommunen när det gäller privata utförare som kan ingå i ett valfrihetssystem men också upphandla platser i stället för att förtäta.

Liberalerna vill också säkra att personalen på våra boenden i egenregi får relevant utbildning och kompetensutveckling så att de känner sig trygga för att möta boende med olika problematik som psykisk ohälsa, olika funktionsnedsättningar och missbruk. Vi ska erbjuda en högkvalitativ vård och behandling.

All personal som arbetar i våra verksamheter ska också ha rätt kompetens i svenska språket genom ett språklyft. Detta ger dels trygghet för medarbetaren men också för våra brukare.

Liberalerna vill också att nämnden kartlägger och är observant på effekter och följder under och efter coronapandemin. På region och riksnivå flaggas det för ett större behov av stöd kopplat till ökat våld i hemmet, hedersrelaterat våld och förtryck, barn som farit illa samt psykisk ohälsa.

Vidare satsar nämnden på att utöka tryggheten, inte minst för de unga, i samhället genom att Råd och Stöd kommer att utföra ett mera utåtriktat arbete och även tjänstgöra kvällstid varannan fredag i samhället.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Socialnämnd					
Nämndkostnader	1 250	1 136	1 147	1 158	1 170
Vård & omsorg i ordinärt boende övrigt SoL/HSL	45 838	30 339	33 424	36 502	40 388
Vård & omsorg i särskilt/ annat boende SoL/HSL	87 497	88 809	90 141	91 493	92 682
Vård & omsorg LOV - hemtjänst & delegerad HSL	38 528	39 848	42 516	44 810	47 459
Förebyggande verksamhet SoL	6 994	4 399	4 465	4 532	4 591
Insatser LSS i ordinärt boende	36 184	32 738	34 681	36 683	38 756
Insatser LSS i boende med särskild service	35 341	42 871	43 514	44 167	44 167
Färdtjänst/riksfärdtjänst	4 220	4 283	4 347	4 412	4 478
Individ- & familjeomsorg, öppenvård och stöd	16 663	28 913	29 347	29 787	30 234
Individ- & familjeomsorg, vård och stöd institution/annat boende	21 934	35 952	37 657	39 364	40 856
Individ- & familjeomsorg, ekonomisk bistånd	9 411	9 552	9 695	9 840	9 988
Flyktningmottagande	0	700	711	722	733
Arbetsmarknadsåtgärder ungdomar/nyanlända	3 446	4 898	4 971	5 046	5 122
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-2 382	0	0	0	0
Summa Socialnämnd	304 924	324 438	336 616	348 516	360 624

Volymer

Hemvården inklusive delegerad hemsjukvård har tidigare år bokslutsreglerats, från 2021 redovisas en budgeterad volym, om volymen ökar erhålls ett tillskott i budgeten motsvarande ökningen eller tvärtom (volymuppräkning).

För ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans bokslutsregleras volymen fortsatt vilket innebär att den planerade volymen stäms av mot verkligt utfall. Om det är fler brukare erhålls ett tillskott av resurser eller tvärtom.

		2021	2022	2023	2024	2025
Vård & omsorg enl SOL och HSL hemtjänst	Timmar	78 000	81 000	86 000	90 000	95 000
Insatser enl LSS och SFB (Försäkringskassan)	antal persor	24	24	25	26	27

Utbildningsnämnden

Driftbudget

Knivstas skolor och förskolor styrs dels av läroplaner och kursplaner dels av de kommunala målen.

Utbildningsnämndens verksamhetsområden är pedagogisk omsorg, förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning samt utbildning i svenska för invandrare.

Utbildningsnämndens verksamhet har varit extra utsatt under pandemin. Kontinuiteten har påverkats som ett resultat av höga sjukskrivningstal både bland personal och elever. Vi har i vår budget ökat ramarna avsevärt gällande budgetår 2022. Detta för att kunna sätta in extra insatser för att fånga upp elever i behov av extra stöd.

Med ökade resurser till utbildningsnämndens verksamhet under budgetåret 2022 ligger fokus på att skapa ekonomiska förutsättningar för att även fortsättningsvis sätta in tidiga insatser vilket går i linje med nya bestämmelser i skollagen från och med 1 juli 2020 (Läsa, skriva räkna garantin). Vi ska även säkerställa att det inrättas resursklasser för elever med olika typer av neuropsykiatriska funktionsvariationer i de lägre årskurserna.

Fokus kommer även att ligga på att få ner antalet barn i förskolegrupperna. Antalet barn per årsarbetare ska minska för att nå tidigare nivåer. Liberalerna prioriterar kärnverksamheterna där satsningarna ska gå till minskade grupper i förskolan, resursklasser för barn i de lägre åldrarna samt fler speciallärare till grundskolan.

Verksamhetens behov av digitalisering, datorer, läsplattor och digital infrastruktur behöver kartläggas. Medel för detta finns i budgeten och fördelning och prioritering av medel genomförs av förvaltningen. Fokus bör läggas på årskurser där digitala nationella prov introduceras. Vi ska erbjuda god utbildning för alla och Alla elever ska känna sig trygga i skolan. Det är en förutsättning för att inlärning ska kunna ske. Mobilfria skoldagar bidrar till ökat fokus på lärande. Det ska vara noll tolerans mot mobbning. Rektor ska lättare kunna stänga av och flytta mobbare till andra skolor.

Den ökade dokumentationen för personal inom förskole- och skolverksamheten ska ses över. med särskilt fokus på riktlinjer från Skolverket

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Utbildningsnämnd					
Nämndkostnader	1 484	1 349	1 362	1 376	1 390
Förskola, barn 1-5 år	177 920	186 043	188 557	196 017	208 872
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	379 678	396 922	414 879	430 675	445 991
Grundskola	10 434	11 211	12 000	12 802	13 616
Gymnasieskola, internt	8 114	7 949	8 518	9 096	9 683
Gymnasieskola, externt	103 055	109 392	112 224	113 779	115 480
Gymnasiesärskola	4 289	4 358	4 428	4 499	4 571
Vuxenutbildning & SFI	7 963	9 590	9 743	9 899	10 057
Måltidsverksamhet	253	256	259	262	267
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-5 440	0	0	0	0
Summa Utbildningsnämnd	687 750	727 070	751 970	778 405	809 927

Volymer

Förskola, grundskola och gymnasium bokslutsregleras. Det vill säga faktiskt antal elever under året stäms av mot budgeterat antal elever. Om det är fler elever blir det tillskott av resurser eller tvärtom. Antalet barn i förskolan väntas vara oförändrad under planperioden och grundskola har en mindre ökning. Gymnasieskolan ökar något snabbare, mycket beroende på större barnkullar.

		2021	2022	2023	2024	2025
Förskola, barn 1-5 år	Antal	1 302	1 322	1 320	1 352	1 422
Servicegrad förskola	procent	89	90	91	92	92
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	Antal	3 159	3 230	3 312	3 387	3 456
Gymnasieskola, internt	Antal	56	54	57	60	63
Gymnasieskola, externt	Antal	871	910	919	917	916
Obligatorisk särskola	Antal	5	6	7	8	9
Förskola, barn 1-5 år	å-pris	136 651	140 728	142 846	144 983	146 886
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	å-pris	120 189	122 886	125 265	127 155	129 048
Gymnasieskola, internt	å-pris	144 893	147 204	149 439	151 600	153 698
Gymnasieskola, externt	å-pris	118 318	120 211	122 115	124 077	126 070

Bygg och miljönämnden

Driftbudget

Bygg och miljönämnden ansvarar för bygglovshandläggning, kart-, mät- och GIS-verksamhet, miljö- och hälsoskydd, serveringstillstånd och trafikplanering. Nämnden har tre verksamhetsmål; Rättssäker och förutsägbar verksamhetsutövning, främjande av en levande landsbygd i samverkan med den moderna småstaden samt verka för nöjda medborgare och företagare.

Nämnden har inlett ett arbete som syftar till att debitering efter tillsyn inom livsmedels- och hälsoskydd och miljöområdet ska ske i efterhand. Förväntad effekt är att intäkter bibehålls och att kommunikationen med näringslivet om tillsynsverksamheten utökas.

Liberalerna anser att det är viktigt med ett positivt företagsklimat. Under pandemin har det varit svårt för många företag, inte minst de mindre lokala företagen som har haft det extra tufft. Det är nu viktigt att nämnden har ett fokus på ett gott företagsklimat med positiv och bra och tydlig kommunikation för att förenkla för våra företag att göra rätt.

Nämndens verksamheter utförs med tidsenliga metoder och är i hög grad avgiftsfinansierade. Nämndens kostnader behöver anpassas till årets intäkter.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget	Budget	plan	plan	plan
Nettokostnad i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Bygg- och miljönämnd					
Nämndkostnader	1 208	1 089	1 103	1 117	1 139
Stadsbyggnad	5 187	3 786	3 835	3 885	3 963
Trafikplanering	270	243	246	249	254
Serveringstillstånd	58	59	60	61	62
Miljö- och hälsoskydd	2 520	2 425	2 457	2 489	2 539
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-98	0	0	0	0
Summa Bygg- och miljönämnd	9 145	7 602	7 701	7 801	7 957

Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

Enligt 8 kap. 1 § kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år och skall beslutas i samband med antagande av budgeten.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska tas upp både i budget och årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner ska ske vid negativa resultat.
- Revisionen ska bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsrapport.

För att finansiera en verksamhet över tid krävs normalt sett mer än ett nollresultat. Om man under ett år förbrukar mer pengar än man får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för överkonsumtionen. Nedan ges ett antal skäl till att ett positivt resultat behövs för att nå god ekonomisk hushållning (se skriften ”Hushållning i lagens namn”):

- Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar
- Stora pensionsavgångar medför ökade pensionsutbetalningar
- Konjunkturanpassat resultat
- Resurser för utveckling

För att motsvara kravet på god ekonomisk hushållning räcker det med andra ord inte med att intäkterna är i nivå med kostnaderna. En kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Ett vanligt förekommande mål är att resultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent. SKR anser emellertid under senare år att det viktigaste är att utgå från kommunens unika situation. Det innebär att finansiellt mål kan variera mellan 1-5 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning, en förvaltande kommun utan nämnvärd expansion kan ha en lägre målsättning medan kommuner med expansionsplaner behöver ha skapa handlingsutrymme för framtida investeringar.

Budgetdisciplin

Det är av stor vikt att alla verksamheter, nämnder med flera genomför sitt uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Därför ska styrelse och nämnder besluta om en verksamhetsplan där både verksamhetsmål och budget fastställs senast 31 december året innan budgetåret startar och anmäls till kommunfullmäktige. Tillsammans bidrar detta till att kommunens finansiella mål uppnås.

Verksamheternas samlade resultat presenteras för nämnden via månatliga ekonomiska prognoser. Visar den samlade bilden för nämnden ett underskott har nämnden en skyldighet att vidta åtgärder. En handlingsplan för att hantera den ekonomiska obalansen ska då upprättas, innehållande konkreta åtgärder, analys och konsekvens av åtgärd, samt beslutas av nämnd. Vidare ska kommunstyrelsen underrättas om handlingsplanen och hur arbetet med att genomföra åtgärderna fortgår till dess att ekonomi i balans råder för nämnden.

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsresultatet ska vara årets resultat efter balanskravsjusteringar och förändring av resultatutjämningsreserv. Balanskravsjusteringar ska bestå av realisationsvinster med vissa undantag, vissa realisationsförluster, orealiserade förluster i värdepapper och orealiserad återåterföring av förluster i värdepapper. Syfte med balanskravet är att kommuner och regioner ska säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Resultatutjämningsreserven i Knivsta Kommun är avsedd för att skapa trygga och stabila ekonomiska förutsättningar med hänsyn till kommunens särskilda förutsättningar. Det kan handla om att utjämna svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, hantera förändrade ekonomiska förutsättningar på grund av statliga beslut eller som ett verktyg vid hög befolkningstillväxt.

Allt över 1 procent av det årliga överskottet får avsättas till resultatutjämningsreserven. Taket för hur stort belopp som sammanlagt får finnas i reserven vid utgången av varje redovisningsår är maximalt 10 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Regler och principer för budgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om budgeten är fastställande av de ekonomiska ramar och mål som skall gälla för de olika delarna av den kommunala verksamheten. Budgeten fördelas och beslutas på sådant sätt att den är oberoende av vilken organisation som kommunen väljer att jobba efter och vilken driftform som väljs. Indelningen i verksamhetsområden (block) följer i stort den uppdelning som görs i kontoplanen Kommun-Bas. Inom beslutade anslag har nämnder och styrelse till uppgift att sköta den löpande verksamheten.

De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Om nämnd eller styrelse under löpande verksamhetsår finner att man inte kan fullgöra anförtrodd verksamhet, inom ramen för av kommunfullmäktige beviljat anslag, mål och resultatkrav ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

Budgetramarna är en nettokostnadsram avseende driftbudgeten, nämnderna beslutar om nivån på externa intäkter i samband med nämndens internbudget och verksamhetsplan.

Omfördelning *inom* verksamhetsblock kan beslutas av respektive nämnd och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av driftbudgetar görs från februari till oktober (uppehåll under juni) och ska beslutas av respektive nämnd och anmälas till kommunstyrelsen.

Omfördelning *mellan* verksamhetsblock ska beslutas dels av nämnd/ styrelse och dels av kommunfullmäktige.

Regler och principer vid bokslutsreglering

Bokslutsreglering gäller för beviljade barn och elever i förskola och grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, snöröjning samt SFB kommunala kostnaden enligt följande:

- faktiskt antal barn/elever inom förskola och grundskola samt egen verksamhet inom gymnasieskolan enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiskt antal individintegrerade elever inom grundskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober.
- faktiska kostnader för köpta elevplatser inom gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola regleras mot faktiskt utfall,
- faktiskt antal elever i egen verksamhet inom obligatorisk grundsärskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiska kostnaden för snöröjning regleras i bokslutet mot ett snitt av de tre närmast föregående årens kostnader,
- faktiska kostnaden för återbetalning av de första 20 timmarna till Försäkringskassan avseende ärenden enligt socialförsäkringsbalken (SFB, tidigare LASS), med avstämning 1 oktober mot budgeterat antal.

Vid antalsregleringen för förskola, grundskola och internt gymnasium uppgår regleringen per barn respektive elev till å-priset minskat med 25 tkr. Avdraget avser fasta kostnader utöver barn/elevpeng och lokalpeng, som inte påverkas av volymen under pågående budgetår.

Vid regleringen av individintegrerade elever uppgår regleringen per elev till 200 tkr.

Budgeterade medel för köpta elevplatser inom extern gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola kan inte omdisponeras till annan verksamhet utan nytt kommunfullmäktigebeslut.

Regler och principer för effektiviseringsbeting

Effektiviseringsbeting får inte göras på verksamheter som bokslutsregleras med faktisk kostnad.

Regler och principer för investeringar

Beviljad investeringsutgift är bunden till ett projekt och är ett utgiftstak. Om det befaras att en investering inte kan genomföras inom beviljat anslag och ingen möjlighet finns till omdisponering mellan nämndens beviljade investeringsprojekt, åligger det berörd nämnd att föra ärendet vidare till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan besluta om utökad ram via omdisponering av KS ofördelade investeringsmedel, alternativt vidare till kommunfullmäktige för utökade investeringsramar.

Investeringar innebär inte per automatik en utökad driftbudget för eventuella ökade kapitaltjänstkostnader. För investeringar/ anläggningstillgångar utgår internränta på bokfört värde. Alla förändringar mellan projekt och disponering av ofördelade medel ska beslutas av respektive nämnd/ styrelse och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av investeringsprojekt utfall och prognos görs i bokslut (delår- och årsbokslut) och beslutas av respektive nämnd samt anmäls till kommunstyrelsen.

Resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodellen syftar till att ge kommunens verksamheter kompensation för inflation, omvärldsförändringar och ökade volymer i takt med att kommunens befolkning växer och därmed det kommunala servicebehovet.

Indexuppräknning

SKR bedömer pristrycket i kommunal verksamhet varje år (inflation och kvalitet). Med utgångspunkt i pristrycket ska en avvägning göras mellan kompensation för ökade kostnader och krav på effektivisering göras. Indexuppräknningen av de ekonomiska ramarna per verksamhet är differentierad.

Politiskt betingade förändringar

Politiken bestämmer ambitionsnivån och prioriteringar. I den årliga omvärldsspaningen påvisar förvaltningen på viktiga aktuella förändringar eller annan viktig information att ta hänsyn till i budgetprocessen. Vidare lämnas en ekonomisk bedömning av förändringens art. Denna information hanteras som ”politiskt betingade förändringar” genom avdrag eller tillägg i budgeten.

Volymuppräknning

Volymuppräknningen grundar sig i den befolkningsprognos som årligen revideras med hjälp av statistik från SCB och byggnationsplaner i kommunen.

Verksamheter som erhåller volymuppräknning:

1. Förskoleverksamhet (förändring antal barn * peng)
2. Grundskoleverksamhet (förändring antal elever * peng)
3. Gymnasieskola (förändring antal elever * peng)
4. Obligatorisk särskola (förändring antal elever * peng)
5. Ordinärt boende Sol HSL (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
6. Hemtjänst (förändring i konsumtionsanalys biståndsbedömda timmar * peng per timme)
7. Allmän fritid (förändring antal invånare 6-18 år * fast peng per invånare)
8. Gator och vägar (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
9. Parker (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
10. Lss uppräknning (bedömd förändring antal insatser * fast peng)
11. Individ och familjeomsorg (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)

Övriga kommunala verksamheter justeras genom engångstillägg vartefter marginaleffekter uppstår och/eller en bedömning efter vad det ekonomiska läget tillåter (se punkten politiskt betingade förändringar).

Bilaga 1 Investeringsplan

	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Summa 2022- 2025
Kommunstyrelsen					
Fritid och kultur					
Biblioteket	0	100	0	100	200
Minigolfbanor	0	350	0	0	350
Idrotts- och fritidsanläggningar	300	0	300	0	600
Digitalt museum	0	300	0	0	300
Konst, underhåll och inventarier	200	200	200	200	800
Ungdomsverksamhet, Inventarier	75	0	75	0	150
Kulturskolan, Inventarier och läromedel	0	100	0	100	200
SUMMA Fritid och kultur	575	1 050	575	400	2 600
Gemensam stödverksamhet					
Inventarier kommunhus	6 000	500	100	100	6 700
Innovation (Innovationskontor)	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Webbutveckling	500	500	500	250	1 750
Intranät/virtuell arbetsplats	500	250	0	0	750
Ärendehanteringssystem (P360)	200	200	200	200	800
Dokumenthantering (E-arkiv, HR mm)	500	500	500	250	1 750
Nämndprocessen	200	0	0	0	200
IT infrastruktur IT-centrum (utbyte och utveckling)	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Device (datorer/surfplattor etc. inom hyrmodellen) Rest IT	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Myndighetsanpassning Lagga skola	1 350	0	0	0	1 350
Programarbete för nya verksamhetslokaler, lokalansvarig	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Anpassning/reinvestering i egna fastigheter, lokalansvarig	500	500	500	500	2 000
SUMMA Gemensam stödverksamhet	17 250	9 950	9 300	8 800	45 300
KS Inköp av mark och fastigheter för exploatering	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
SUMMA Kommunstyrelsen	22 025	15 200	14 075	13 400	64 700

Samhällsutvecklingsnämnd					
Gata					
Reinvestering bef. Gatunät	5 000	5 000	4 000	4 000	18 000
Belysning	4 000	4 000	2 500	2 500	13 000
TSHÅ (Trafiksäkerhetshöjande åtgärder)	3 500	3 000	3 000	3 000	12 500
GC-väg landsbygd, medfinans Vassunda-Uppsala	0	30 000	0	0	30 000
Cykelinfrastruktur	3 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Ombyggnad Centralvägen mellan Apoteksvägen och Särstav.	10 000	0	0	0	10 000
Cykelramper, ny järnvägsbro	20 000	0	0	0	20 000
Park					
Friluftsåtgärder Kølängen	0	1 000	0	0	1 000
Renovering bef. anläggningar	800	800	800	800	3 200
Lokalt åtgärdsprogram Knivstaån	1 000	1 500	1 500	0	4 000
Parken ospecificerad maskin och utrustningsinvest.	200	400	200	400	1 200
Avfall					
Återvinningscentral löpande ospecificerat	200	200	200	200	800
Utöka området ÅVC (asfaltering och flytta stängsel)	800				800
SUMMA Samhällsutvecklingsnämnd	48 500	46 900	13 200	11 900	120 500
EXPLOATERING - Samhällsutvecklingsnämnd					
Sågen/Centrum	22 000	22 000	16 000	0	60 000
Västra Knivsta	25 000	30 000	25 000	20 000	100 000
Östra Knivsta	2 000	5 500	9 500	0	17 000
Nor	2 500	2 500	0	2 500	7 500
Alsike	31 000	28 000	35 000	30 000	124 000
AR/Brunnby	10 000	6 000	11 000	6 000	33 000
SUMMA EXPLOATERING - Samhällsutvecklingsn.	92 500	94 000	96 500	58 500	341 500
Bygg- och miljönämnden					
Stadsbyggnad	0	500	0	3 500	4 000
Miljö	0	0	1 000	0	1 000
Digitalisering – innovation	500	500	500	500	2 000
SUMMA Bygg- och miljönämnden	500	1 000	1 500	4 000	7 000
Socialnämnden					
Inventarier	100	100	100	100	400
Digitalisering – innovation	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
SUMMA Socialnämnden	1 100	1 100	1 100	1 100	4 400

Utbildningsnämnden					
Alsike skola, Inventarier och läromedel	200	150	150	150	650
Brännkärrsskolan, Inventarier och läromedel	200	200	150	100	650
Långhundra förskola, Inventarier & läromedel	70	70	70	70	280
Långhundra skola, Inventarier & läromedel	100	100	100	100	400
Lagga skola, Inventarier & läromedel	100	100	100	100	400
Ängbyskolan, Inventarier och läromedel	300	200	100	100	700
Thunmanskolan, Inventarier och läromedel	200	200	200	200	800
Diamanten V:a Ängby fsk, Lagga fsk Inventarier och läromedel	100	100	100	100	400
Skutans, Verktygslådan fsk, Inventarier och läromedel	100	100	100	100	400
Gredelby förskola, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Högåsskolan, Inventarier och läromedel	150	150	150	150	600
Adolfsbergsskolan, Inventarier och läromedel	200	200	300	200	900
Sejersta skola, Inventarier och läromedel	250	250	250	250	1 000
Lustigkulla förskola, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Norrgårdens fsk, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Tallbacken, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Trollskogens förskola, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Lilla brännkärrs förskola, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Sjögrenska gymnasiet, Inventarier och läromedel	75	75	75	75	300
Stöd och konsultationsteam, Inventarier och läromedel	50	50	50	50	200
Skolhälsovården, Inventarier och läromedel	50	50	50	50	200
Måltidsverksamhet, utrustning & inventarier	200	200	200	200	800
SUMMA Utbildningsnämnden	2 795	2 645	2 595	2 445	10 480
SUMMA INVESTERINGSPLAN	174 420	167 845	135 970	98 345	576 580

Bilaga 2 Befolkningsprognos

Folkmängd Knivsta kommun						
Ålder	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	218	240	251	261	271	284
1-5	1 423	1 463	1 468	1 467	1 503	1 581
6-15	3 141	3 190	3 270	3 354	3 419	3 493
16-18	872	890	911	913	913	917
19-24	1 017	1 133	1 186	1 233	1 257	1 286
25-44	5 304	5 428	5 588	5 752	5 942	6 199
45-64	4 488	4 627	4 760	4 877	4 999	5 099
65-69	732	740	738	749	742	772
70-74	827	790	779	745	715	701
75-79	531	615	661	705	720	744
80-84	308	315	341	376	420	456
85-89	154	157	166	183	202	219
90-94	72	82	84	82	84	87
95-w	19	20	24	28	29	29
Summa	19 106	19 692	20 226	20 726	21 216	21 866

Bilaga 3 Interna tjänster gemensamma förvaltningen

Tjänst	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse					
Exploateringskontor	311	215	218	221	224
Planering verksamhetslokaler	21	22	22	22	23
Idrotts- & fritidsanläggningar	41	93	94	95	96
Allmän Kultur	70	71	72	73	74
Samhällsutvecklingsnämnd					
Gator, vägar	197	250	253	256	259
Trafikövervakning	36	37	37	37	37
Parker & Naturvård	58	60	61	62	63
Teknisk planering	521	531	538	545	552
Detaljplaneverksamhet	71	72	73	74	75
Avfallsverksamhet	211	215	218	221	224
Socialnämnd					
Vård & omsorg enl. SOL och HSL	1 051	1 068	1 082	1 096	1 110
Insatser enl. LSS och Lass	351	357	362	367	372
Förebyggande verksamhet	75	76	77	78	79
Individ- & familjeomsorg, vård o stöd	611	622	630	638	646
Individ- & familjeomsorg, försörjn.stöd	229	233	236	239	242
Utbildningsnämnd					
Förskola, barn 1-5 år	708	821	832	843	854
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	562	672	681	690	699
Gymnasieskola, externt	73	74	75	76	77
Vuxenutbildning SFI	18	20	20	20	20
Bygg- och miljönämnd					
Stadsbyggnad	438	444	450	456	462
Miljö- och hälsoskydd	224	227	230	233	236
Totalt nämndernas kommunbidrag	5 877	6 180	6 261	6 342	6 424

Bilaga 4 Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Knivsta kommunhus AB är ett moderbolag som har ett sammanhållande uppdrag att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas tillvara, samt ansvara för styrning, kontroll och uppföljning av kommunens dotterbolag.

Det kommunala ändamålet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att vara en sammanhållande funktion för dotterbolagen i koncernen, att svara för styrning, kontroll och uppföljning av dessa enligt direktiv och riktlinjer som lämnas av kommunfullmäktige samt att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas till vara.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget ska äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Knivsta kommun. Utgångspunkten för detta skall vara de förutsättningar som aktiebolagens koncernregler ger. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelats av sin ägare.

Budgetdirektiv 2022

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Den totala kommunnyttan ska ligga till grund för mål och ambitioner i kommunens olika verksamheter, vare sig de drivs i förvaltnings- eller bolagsform.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter, sträva efter att lokaler har hög tillgänglighet och att inte någon stängs ute från kommunal verksamhet på grund av lokalens utformning.

Knivsta kommunhus AB ska, när så är lämpligt, samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom gemensamma upphandlingar.

Bolagens styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagens stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de specificerade målen med densamma. Utlåtandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 9 §§ kommunallagen.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen är inte tillämplig på bolagets verksamhet som avser förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Ägardirektiv för dotterbolag

Upprättande av ägardirektiv för dotterbolag sker i samarbete med dotterbolagets styrelse och kommunstyrelsen. Beslut i KS/KF om ägardirektiv för dotterbolag förutsätter godkännande av moderbolagets styrelse.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Bolaget ska aktivt skapa värden i dotterbolagen genom en aktiv styrning och ledning genom ägardirektiven.

Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att i genomsnitt uppnå 3 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på bolagets totala egna kapital.

Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets och kommunkoncernens investeringar och fortlevnad, till fromma för bolagets ägare på längre sikt.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas vid:

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 5 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Kommunfastigheter i Knivsta AB bildades 2004, bolaget har uppdraget att förvalta verksamhetslokaler, såsom skolor, förskolor, sim- och sporthallar samt andra lokaler.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är med iakttagande av kommunal självkostnadsprincip tillgodose Knivsta kommuns behov av verksamhetslokaler och för Knivsta kommuns räkning på bästa sätt äga och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet. Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla Knivsta kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun,

- förvärva, avyttra, äga, bebygga, förädla och förvalta fastigheter, tomträtter och anläggningar för huvudsaklig användning i Knivsta kommuns verksamhet samt bedriva härmed förenlig verksamhet.
- äga, förvärva, avyttra och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet eller som äger fastigheter eller fastigheter som avses ovan, samt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Budgetdirektiv 2022

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Den totala kommunnyttan ska ligga till grund för mål och ambitioner i kommunens olika verksamheter, vare sig de drivs i förvaltnings- eller bolagsform. Kommunfastigheter i Knivsta AB är således en del av kommunkoncernen med de krav detta ställer på beslutsfattande, information och samråd.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

I samverkan mellan bolaget och Knivsta kommun ska bolaget tillhandahålla kostnads- och driftseffektiva lokaler för den kommunala verksamheten. Bolaget har också att sträva efter, av miljömässiga och ekonomiska skäl, att ha energieffektiva fastigheter och att vara aktivt i att söka samordningsfördelar. Bolaget ska årligen mäta energiförbrukning (media), energiförbrukningen 2022 ska vara oförändrad jämfört med 2021 års förbrukning exklusive tillkommande fastigheter.

Vidare ska bolaget aktivt finna fördelaktiga lösningar för kommunhelheten, för friställda lokaler och fastigheter som kommunen inte vill utnyttja, genom att hyra ut lokaler externt, avyttra eller förädla fastigheter. Bolaget ska även förvalta andra fastigheter som ägs av kommunen enligt särskilda överenskommelser som tecknas mellan parterna.

Bolaget ska tillse att de av bolaget ägda fastigheterna underhålls på ett sådant sätt att nedskrivningsbehov utöver normal planerig avskrivning inte uppkommer. För detta ska bolaget upprätta en underhållsplan som årligen fastställs.

Knivsta kommun arbetar aktivt för ett fossilfritt samhälle, Kommunfastigheter i Knivsta AB ska i all nyanskaffning upphandla fordon med den senaste och strängaste miljödefinitionen i syfte att minska klimatavtrycket.

Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter, sträva efter att lokaler har hög tillgänglighet och att inte någon stängs ute från kommunal verksamhet på grund av lokalens utformning. Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Kommunfastigheter i Knivsta AB ska, när så är lämpligt, samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom gemensamma upphandlingar.

Kommunfastigheter i Knivsta AB ska i bygginvesteringar avsätta medel för konstnärlig gestaltning motsvarande 0,6 procent av investeringsutgiften i enlighet med Kommunfullmäktiges fastställda program för Konstnärlig gestaltning i Knivsta kommun.

Kommunfastigheter i Knivsta AB ska samverka med kommunen för att bidra till att lösa boendet av Socialnämnden identifierade behov. Parternas behov och skyldigheter i samverkan, avseende de identifierade behoven, ska årligen nedtecknas i ett avtal mellan bolaget och Socialnämnden.

Bolagens styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagens stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de specificerade målen med densamma. Utlåtandet ska vara så utformats att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap.1 och 9 §§ kommunallagen.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen innebär att bolaget vid sin prissättning ska räkna med samtliga kostnader som vid normal affärsmässig drift är motiverade från företagsekonomisk synpunkt. Det innebär att relevanta interna och kalkylerade kostnader ska ingå. I självkostnaden ska även ingå kapitalkostnader samt skälig avkastning på det egna kapitalet.

För bolaget gäller dessutom att det är den framtida självkostnaden som ska beräknas på lång sikt där bolagets underhålls- och ombyggnadsintervaller ska vara vägledande.

Ägardirektiv för dotterbolag

Upprättande av ägardirektiv för dotterbolag sker i samarbete med dotterbolagets styrelse och kommunstyrelsen. Beslut i KS/KF om ägardirektiv för dotterbolag förutsätter godkännande av moderbolagets styrelse.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att i genomsnitt uppnå 3 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på bolagets totala egna kapital.

Den synliga soliditeten i bolaget skall uppgå till 15 procent och den verkliga soliditeten ska uppgå till minst 20 procent.

Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för bolagets ägare på längre sikt.

Liksom övriga kommunorganisationen ska även bolaget ha ett program för kostnadseffektivisering av verksamheten. Målsättningen är att årligen hålla minst samma nivå som kommunen som helhet (gäller fastighetsskötsel och städ, fastighetsanknuten- och central administration). Bolaget ska även sträva efter ökad yteffektivitet.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas vid:

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 6 Ägardirektiv – Alsike Fastighets AB

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är att med iakttagande av lokaliseringsprincipen, utveckla och exploatera Alsike. Därutöver bistå Knivsta kommun med exploatering av andra potentiella områden inom Knivsta kommun.

Försäljning av tomt- och kvartersmark ska bedrivas på affärsmässig grund och syfta till att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, främja utveckling av Alsike och Knivsta. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla ägaren.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun planlägga, förvärva, låta bebygga, förvalta och försälja fast egendom samt att bedriva annan härmed förenlig verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe. Verksamheten ska drivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Budgetdirektiv 2022

Alsike Fastighets AB är under avveckling, bolaget styrelse och förvaltning ska verka för en ordnad likvidation där kompetens och värden (tillgångar och åtaganden) tas tillvara på bästa sätt. Bolaget ska även samverka och samarbeta med kommunens Tillväxtkontor för att tillvarata Alsike Fastighets AB kompetens och slutföra försäljning av detaljplanelagd mark.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

I exploateringsarbetet för Alsike ska en samlad varierad bostadsstruktur eftersträvas, för att på sikt möjliggöra etablering av service i form av affärer och kollektivtrafik.

Alsike Fastighets AB ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Bolagens styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagens stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de specificerade målen med densamma. Utlåtandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap.1 och 9 §§ kommunallagen.

Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

För verksamheten gällande kommunala principer

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta Kommun.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Alsike Fastighets AB har för sin egen verksamhet, ett resultatkrav som över en 5 års period uppgår till i genomsnitt 12 miljoner kronor per år före skatt. Avkastningen ska säkra bolagets långsiktiga ekonomiska åtaganden och möjliggöra utdelning till kommunen.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas såvitt avser:

- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 7 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag och dess bestånd består huvudsakligen av hyreslägenheter.

Det kommunala ändamålet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip, främja bostadsförsörjningen i Knivsta kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Knivsta kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter, med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även fastigheter med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett samband med den övriga verksamheten. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Budgetdirektiv 2022

Knivstabostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Knivstabostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Bolaget ska årligen mäta energiförbrukning (media), energiförbrukningen 2022 ska vara oförändrad jämfört med 2021 års förbrukning exklusive tillkommande fastigheter.

Knivsta kommun arbetar aktivt för ett fossilfritt samhälle, Knivstabostäder ska i all nyanskaffning upphandla fordon enligt den senaste och strängaste miljödefinitionen i syfte att minska klimatavtrycket.

Knivstabostäder har ett ansvar att enbart inleda byggnation av bostäder om bolaget ser en tydlig efterfrågan.

Knivstabostäder ska samverka med kommunen för att bidra till att lösa av socialnämnden identifierade behov av bostäder. Parternas behov och skyldigheter i samverkan, avseende de identifierade behoven, ska årligen nedtecknas i ett avtal mellan bolaget och socialnämnden.

Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter och ska acceptera etableringsersättning som inkomst vid prövning av hyreskontrakt. Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Knivstabostäder ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Knivstabostäder AB ska i bygginvesteringar avsätta medel för konstnärlig gestaltning motsvarande 0,6 procent av investeringsutgiften i enlighet med Kommunfullmäktiges fastställda program för Konstnärlig gestaltning i Knivsta kommun.

Bolagens styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagens stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de specificerade målen med densamma. Utlåtandet ska vara så utformats att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap.1 och 9 §§ kommunallagen.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Avkastningen på redovisat eget kapital ska uppgå till lägst 7,5 procent, det redovisade egna kapitalet skall inte minska reallt. Avkastningskravet enligt ovan gäller före nedskrivningar föranledda av eventuell nyproduktion. Bolaget ska även se till att genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

De avkastnings- eller förräntningskrav som ställs innebär inte med automatik att motsvarande krav ställs på kontant årlig utdelning från bolaget. Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt. Endast del av bolagets överskott föreslås utdelas till ägarna för omdisponering till andra verksamhetsområden eller för att minska ägarens skuldbelastning.

Verksamheten ska drivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Liksom övriga kommunorganisationen ska även bolaget ha ett program för kostnadseffektivisering av verksamheten. Målsättningen är att årligen hålla minst samma nivå som kommunen som helhet (gäller fastighetsskötsel och städ, fastighetsanknuten- och central administration). Bolaget ska sträva efter ökad yteffektivitet.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas såvitt avser:

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 8 Ägardirektiv - Gredelinen KB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Gredelinen Kommanditbolag är äger kommunhusfastigheten, Kommunfastigheter i Knivsta AB förvaltar fastigheten och bolaget.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, förvalta och utveckla kommunhusfastigheten. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla ägaren.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvalta Kommunhusfastigheten samt att bedriva annan härmed förenlig verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe. Verksamheten ska drivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Budgetdirektiv 2022

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Den totala kommunnyttan ska ligga till grund för mål och ambitioner i kommunens olika verksamheter, vare sig de drivs i förvaltnings- eller bolagsform. Gredelinen KB är således en del av kommunkoncernen med de krav detta ställer på beslutsfattande, information och samråd.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget.

I samverkan mellan bolaget och Knivsta kommun ska bolaget tillhandahålla kostnads- och driftseffektiva lokaler för den kommunala verksamheten. Bolaget har också att sträva efter, av miljömässiga och ekonomiska skäl, att ha energieffektiva fastigheter och att vara aktivt i att söka samordningsfördelar.

Bolaget ska tillse att den av bolaget ägda fastigheten underhålles på ett sådant sätt att nedskrivningsbehov utöver normal planenlig avskrivning inte uppkommer. För detta ska bolaget upprätta en underhållsplan som årligen fastställs.

Bolagens styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagens stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de specificerade målen med densamma. Utlåtandet ska vara så utformats att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap.1 och 9 §§ kommunallagen.

Gredelinen KB ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

För verksamheten gällande kommunala principer

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta Kommun.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att i genomsnitt uppnå 3 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på bolagets totala egna kapital.

Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för bolagets ägare på längre sikt.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas såvitt avser:

- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 9 Kommunfullmäktiges program för utförare

Inledning

Kommunen är huvudman för all kommunalt finansierad verksamhet, oavsett om den bedrivs i egen regi eller om den genom avtal överlämnats till en privat utförare. Kommunen är därmed skyldig att följa upp och kontrollera inte enbart egna verksamheter utan även verksamheter som bedrivs i privat regi i enlighet med kommunallagen 3:16a-18b.

Kommunfullmäktige ska därför besluta om ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare för varje mandatperiod. I programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoseas (3:19b kommunallagen).

Programmet vänder sig till utförare av kommunalt finansierad verksamhet i egenregi samt privata utförare. Aktualisering och uppdatering av programmet görs i mål och budget varje år.

Mål för verksamheten

Mål för verksamheten beslutas av Kommunfullmäktige årligen i kommunens ”mål och budget” nedbrutet i 9 långsiktiga mål som gäller för samtliga nämnder under mandatperioden. Målen gäller för all kommunalt finansierad verksamhet. De fastställda målen i kommunens ”mål och budget” anger riktningen och ska beaktas vid upphandling och avtalsskrivning i den mån det är relevant.

Programmets omfattning

Programmet ska gälla all den verksamhet som kommunen upphandlar, det vill säga inom alla verksamhetsområden – vård och omsorg, kultur och fritid, skola och förskola, hälso- och sjukvård, gator och park, fastighetsförvaltning, kommunikationer och annan infrastruktur etc. Programmet riktar sig främst mot kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör invånarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter (exempelvis särskilda boende för äldre) som delar av en verksamhet med stor betydelse för invånaren/brukaren (exempelvis måltidsverksamhet och lokalvård i skolan).

Programmet gäller inte retroaktivt för avtal ingångna före ändringar i lagtext. En successiv implementation av detta program kommer därför ske vartefter avtal med utförare förnyas.

Mål och riktlinjer för uppföljning

Generella mål för uppföljning

- Säkerställa kraven i avtalen är uppfyllda och att minimera och förebygga brister hos utförarna, till exempel bristande kvalitet och ekonomiska oegentligheter.
- Utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs hos utförarna genom att resultaten av uppföljningarna läggs till grund för kvalitetsutvecklingsarbetet.
- Utveckla och förbättra styrning, till exempel genom att ändra avtalsskrivningar och förbättra informationen och den löpande dialogen med utförarna.

Generella riktlinjer för uppföljning

- Ansvaret för uppföljning ska organiseras så att de krav som finns på oberoende granskning och kompetens hos granskaren säkerställs.
- Styrelse och nämnder ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för

- uppföljningsarbetet.
- Kontroll och uppföljningsarbetet av verksamhet som drivs i egen regi ska utformas på liknande sätt som för privata utförare gällande den egen regi som verkar inom samma regelverk och konkurrerar med privata utförare.

Definition av utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer etc.

Med privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Inte heller avses stiftelse som kommunen ensam eller tillsammans med någon annan bildat eller förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan.

Formellt överlämnas en verksamhet vanligen efter ett upphandlingsförfarande (LOU, LUF) eller genom valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Programmet omfattar inte fristående förskolor och skolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och alltså inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Konkurrensneutralitet

Om den kommunala verksamheten agerar i konkurrens med privata utförare och verksamheten tydligt riktar sig till och rör medborgarna ska likvärdiga villkor gälla för uppdraget och i fråga om ersättning för utförandet. Inom programmets omfattning gäller detta ovillkorligen verksamhet enligt LOV, lagen om valfrihetssystem.

Allmänhetens insyn

Av kommunallagen 3:19a framgår att kommunen ska se till att när avtal sluts med privat utförare så ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Nämnder ska genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över till utföraren. Det ska i avtalet skrivas in att utföraren ska lämna information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller anses utgöra företagshemligheter.

Den information som begärs in ska ha en koppling till upphandlingen och avtalet samt den kommunala verksamhet som utförs. Information som kan begäras kan exempelvis röra kvalitet, avvikelser, personaltäthet, personalens utbildning, miljöarbete, integration, jämställdhet och årsredovisning.

Allmänheten ges inte rätt att direkt få ut handlingar av utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. De uppgifter som kommunen erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Informationsskyldighet

Kommunens informationsskyldighet framgår av kommunallagen 6:8a som stadgar att när enskilda personer kan välja mellan olika utförare ska nämnden lämna information om samtliga utförare. Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig. Nämnderna ansvarar att informationsskyldigheten uppfylls via information på kommunens hemsida. Information ska finnas om den egna verksamheten och om privata utförares verksamheter som finns inom kommunen.

Nämndernas ansvar

Enligt kommunallagen 6:7 ska nämnderna ”var och en inom sitt ansvarsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3:16 har lämnats över till någon annan”.

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal och uppdragsbeskrivningar som träffas med utförare.

Vidare ansvar nämnderna för att utarbeta en uppföljningsplan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp i enlighet med detta programs mål och riktlinjer. Planen ska normalt vara en bilaga till nämndens internkontrollplan och ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform.

Granskningar och uppföljningar ska genomföras på ett systematiskt sätt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas i nämnden, vidare ska resultaten bidra till kvalitetsutveckling av nämndernas verksamheter.

Åtterrapporering till kommunfullmäktige

Åtterrapporeringen av nämndernas arbete med uppföljningar sker via den årligt återkommande uppföljningen av internkontrollplanarbetet för nämnderna till kommunfullmäktige.

Bilaga 10 Uppföljningsplan

Uppföljning	Material	Inlämnas till ekonomikontoret	Kommunfullmäktige/ Kommunstyrelse
Februari Nämnder, styrelse	Ekonomisk årsprognos (indikativ)	mars 2022	Anmäls i Ks
April Nämnder, styrelse	Ekonomisk årsprognos	maj 2022	Anmäls i Ks
Juni-juli Nämnder, styrelse	Ekonomisk årsprognos	augusti 2022	Anmäls i Ks
Augusti Nämnder, styrelse	Delårsbokslut och årsprognos.	september-oktober 2022	Delårsbokslut Ks i oktober. Delårsbokslut Kf i november.
Augusti Helägda bolag	Delårsbokslut och årsprognos Prognos över uppfyllelse av ägardirektiv och avkastningskrav	september-oktober 2022	Delårsbokslut i Ks i oktober och Kf november.
Oktober-november Nämnder, styrelse	Ekonomisk årsprognos	november-december 2022	Anmäls i Ks
November Nämnder, styrelse	Verksamhetsplaner	januari 2022	Anmäls i KF mars 2022
December Nämnder, styrelse	Årsbokslut, förvaltningsberättelse uppföljning av uppdrag, mål,	februari-mars 2023	Mars 2023 i Ks April 2023 i KF
December Helägda bolag	Bolagens uppföljning av verksamhet, ägardirektiv, avkastningskrav, årsbokslut och förvaltningsberättelse	februari-mars 2023	Mars 2023 i Ks April 2023 i KF